

ÉLETTÜNK

XIX. évf. 2. szám (19. Jahrg., Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

1987 február

PROKOP PÉTER:

Emberreválás

A csecsemőt az, hogy asszonytól születik, még nem teszi emberré. Olyan értelemben igen, hogy más mint a kutyája, vagy a tehene, két lábon jár, nagyobb az agyvelő térfogata, szerszámokat készít, filozófál, szépműveket alkot, valóságokat képz el. De mindez még nem a teljes ideál.

Az emberben sok a közös az állattal. Nem tudom, ki volt az a görög, aki így határozza meg: eszes állat. De sok marad meg szörnyetegnek a teremtés koronái között. Persze, hogy nem külsőleg, hisz rendes a füle, keze-lába, nincs púp a hátán, érthetően és sok nyelvet beszél, kellemesen forgolódik társaságokban. Szerencséje, hogy nem láthatjuk belsejét.

Ha egy furfangos fotografáló gép megmutatná hemloka rejtett titkait, s az kérlelhetetlenül elének rajzolódna mint a röntgensugár leleplező bizonylata; a szakorvos magyarázná, nézdi, majd fölrobban gonoszkodó rosszindulata. Igen, igen, valóságos prehisztórikus sárkány. Az a goromba nagy ököllé nyomorodnék. Amaz, aki olyan büszke okosváltára, jókora számárfejjé fúvódnék föl. Az a lusta, meg ágon lógó lajhár. Egyszerre magunk körül láthatnók az állatkert különféle vadjait. Vajon én, melyiknek a bőrében tetszelegnék? —

Az emberreválás nemcsak történelmi folyamat, de mindegyikünk egyéni problémája is.

Megkereszteltek? Nem tesz automatikusan keresztényé. Az orvos betegein állandóan tanul, a zongorista szünet nélkül gyakorol, sok mérföldet úszik a bajnok, hogy tágítsa vállbőrségét.

A vallásosságom is mindennapos, reggeltől estig minden percben folytatandó iparkodás. Nemcsak ötszöri kápolnai fölfohászkodás, rózsafüzérszemek számolgatása, ég ostromlása kívánságaimért, hanem a többi órákban is folyó élettéválás. Mit ér ájtatoskodnom: a többiekhez s feladataimhoz való viszonyulásom dönti el.

Most belekérdez a gyöngye tanuló: hol és mikor kezdődik a természetfölötti meghívás. Úgy képzelem, hogy az egy pont, ahol a futó átszakítja a szalagot, s kezdődik a győzelem, az isteni élet mámor. Elfelejtje, hogy a Duna már Duna a Fekete-erdőben, végig a vízét pofozó német hegyek között, a tartóztató Nagy-Alföldön, a Vaskapu vergődéseiben, még egy darab sóvárgás, s csak utána ölelkezik a tengerrel. Hívása születésekor megkezdődött.

Ugyancsak melléfogna az az oktondi szerzetes is, aki lelkesedve húzza ki magát: ó, én a keresztény emberségen túl magasabb szférák zenéjét énekelem. Féltre érti, hogy a három megfogadott tanácsnál mégiscsak kötelezőbb a szeretet és alázat. Ház homlokzatát nem cizellálhatom, még alapjaira húzott falait föl

nem építettem. Nem sárgul gyümölcs gyökerek és fatörzs nélkül.

A vallásosságnak is megvannak a természeti törvényei. A pohár a vízzel nem úgy telítődik, hogy előbb kicsordul, s közepe üresen maradhat. A misztikus-ság a betetőzés ajándékai közül való, csak alulról nőhetek hozzá.

A kalocsai terítőt végig kell markolgatni és millió öltéssel díszítgetni. Az utolsó napok munkája csak az előzőekkel együtt fejeződik be, hogy vitrinbe, vagy ebédlőasztalra kerülhessen. A szent sem lebegése miatt emeltetik a megdicsőültek sorába, hanem előtte elszenvetett önmegtagadásaiért.

BABITS MIHÁLY (1883–1941):

Zsoltár gyermekhangra

*Az Úristen őriz engem
mert az Ő zászlóját zengem.*

*Ó az Aldás, Ó a Béke
nem a harcok istensége.*

*Ő nem az a véres Isten:
az a véres Isten nincsen.*

*Kard ha csörren, vér ha csobban,
csak az ember vétkes abban.*

*Az Úristen örök áldás,
csíra, élet és virágzás.*

*Nagy, süket és szent nyugalma
háborúnkat meg se hallja.*

*Csendes Ő míg mi viharunk
békéjét nem bántja harcunk:*

*Az Úristen őriz engem,
mert az Ő országát zengem.*

*S kell hogy az Úr áldja, védje
aki azt éneke: Béke.*

A szülés jajongóan boldog finálé, amely előtt a magzat szívta anyja szervezetének legdrágább összetevőit.

Nem a célpontból futunk visszafelé, a bajnok nullpontról ugrik neki a száz méternek. A rúdugró hat méter magasból visszaesik a földre. Másodpercek mérlik le az úszó teljesítményét. A dobogó aranyához küzdelmes trenírozások segítették. Apró levelekből tevődik össze a lomb. Élő vértanúk könnye, megölteknek a vére, hitvallók türelme, szűzek állhatatossága szövi az égi ruhát, apró jótettek pénzecskéiből halmozódik egybe túlvilági summám.

Meg ne vessük planétánk ajándékait sem. Nemde a búza lisztjéből táplál Krisztus teste, tiszta víz a szimbóluma bemosakodásunknak új életünkre, olajjal gyógyít a szentkenet, pap és gyónó beszélgetése szül bánatot és oldozást.

Figyeljük csak Jézust, bandukol ta-

nítványával, akik embernek látták őt. Úgy is élt a bűn kivételével. Csak Péternek volt szeme, hogy többnek tartsa, de letiltotta, hogy híreszteljék. Jászoltól a sírig vállalta a halandók sorsát.

Tertullianus hangoztatta: a lélek természeténél fogva keresztény. Vagyis, aki igazán emberi életet él, az már keresztény is. „Emberreválás” címet adtam elmélkedésemnek, de ki kell egészítenem: „azaz megistenülés”. Kapott képességeim beteljesítése által istenivé érlelődöm.

Szatócsnak gondolom mennyei Atyámat? Ujjain számolja üdvözlégeimet, lábába rakogatja elhadart tizedeimet,

*Az Ő országát, a Békét,
harcainkra süketségét.*

*Néha átokkal panaszlom
de Ő így szól: „Nem haragszom!”*

*Néha rángatom, cibálom: —
tudja hogy csak Őt kívánom.*

*Az is kedvesebb számára,
mint a közömbös imája.*

*Az Úristen őriz engem
mert az Ő zászlóját zengem.*

*Hogy daloljak más éneket,
mint amit Ő ajkamra tett?*

*Tőle, Hozzá minden átkom:
hang vagyok az Ő szájában.*

*Lázás hang talán magában:
kell a szent Harmóniában.*

colostokkal méri össze imaóráimat? Olykor izzadásig hajtjuk keréknélküli biciklinket, mely sehova sem ér el.

Legtermészetesebb lépteim nyomán fakadnak természetfölötti virágaim.

Kápolna csendjébe menekülök, hogy megtaláljam békémet. Magamét mondom, s a visszazóló hangra nem figyelek, vagy azt is balga szívem hajlamára ferdítem? A búbánatosnak hamarosan Isten lenne legkellemetlenebb haragosa, ha hallaná másfajta véleményét, mert bizony elvárja, hogy Alkotója is úgy gondolkodjék, ahogyan ő. De pont úgy.

Csodáljuk a gótikus templomokat? Kőből, téglából imádsággal építették mások. Lelkem is hajlék, magam vagyok köművese. Építőanyaga vasárnapról vasárnapig mindenütt kezem ügyében hever. Összeszedem-e, hogy szentéllé alakulhassak.

Vasárnapi gondolatok

A 6. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(február 15)

(Előző számunkban tévedésből elcsúsztak a vasárnapok számai. A közölt 6. évközi vasárnap az 5. volt. Elnézésüket kérjük.)

„Ha ... panasz van ellened, menj, békülj ki embertársaiddal, ... azután ajánd fel ajándékokat”. (Mt 5,24)

Ritkán jut eszünkbe, hogy ellenünk panaszja lehetne embertársunknak. Még a feltételezésben is kételkedünk. Nekünk viszont annyi panaszunk van másra.

A kibékülés nagyon nehéz dolog — elismerjük viselkedésünk helytelenségét. Tettünkkel egyben kinyilvánítjuk: így többet aligha cselekedhetünk.

Mégis: Isten előtt ez az egyetlen út, áldozati ajándékunk elfogadására. Békétlen szívünk adományát akkor sem fogadná el, ha történetesen igazunk lenne.

Isten előtt nem az számít, igazunk van-e, vagy sem. A békülésre hajló, békült, békés szív annál többet!

A 7. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(február 22)

„Hallottátok: szemet szemért ... Én azonban mondom nektek: ne szegüljtek szembe a rosszal... (Mt 5,38)

Könnyű a bántalmat hasonlóval visszajézni. Ezt a természeti törvényt az állatok is ismerik, mi csupán tökéletesebben gyakoroljuk.

A rossz a világba jött, van és marad. Visszafizetésével magunk is megtetűzük, így rosszá tesszük magunkat.

„Nem az a legény, aki üt, hanem, aki állja” — mondja a régi mondás. Krisztusi program magyar változatban.

Akármilyen nehéz az ilyen szembe nem szegülés, egy csöpp jót eredményez — amiből mindig kevés van a világban.

A 8. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(március 1)

„Senki két úrnak nem szolgálhat ...” (Mt 6,25)

Ádám óta előttünk áll a választás lehetősége. Ez kötelező próbatételünk, nem térhetünk ki előle.

Még az angyaloknak is keresztül kellett menni ezen a próbán: vagy Isten mellett, vagy pedig ellene és nélküle ...

Két állásban lehetséges dolgozni, de Istennek és az ördögnek egyszerre szolgálni nem. Csupán egy szívünk van.

A NAGYBÓJT ELSŐ VASÁRNAPJÁRA
(március 8)

Jézus: „... nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal, ami Isten-től származik”. (Mt 4,2)

(Folytatás a 2. oldalon)

Liturgikus naptár

Szerkeszti: Boros László

Február 11. A Szeplőtelen Szűz (lourdesi) megjelenése.

1858-ban, február 11-én jelent meg először, Soubirous Bernadettenek a Szent Szűz Lourdes-ban és július 16-ig tizenhatszor jelent meg. Március 25-én a nevét is megmondta a jelenség: Én vagyok a szeplőtelen Fogantatás. Számátlan csodával mutatta meg a Szent Szűz ezen a helyen Istentől kapott hatalmát. Azért köszöntjük mi is hódolattal a lourdesi jelenések Asszonyát.

Február 14. Szent Cirill és Szent Metód Európa védőszentjeinek ünnepe.

A miseruha színe: fehér. Saját mise. Gloria. Prefáció a szentekről.

Február 15. Vízkereszt utáni 6. vasárnap.

A miseruha színe: zöld. Saját mise. Gloria. Credo. Vasárnapi prefáció.

Egyházi év alatt értjük a katolikus egyház által rendelt szent időket és napokat, melyek évenként liturgikus módon megisméltik Krisztus Urunk földi életét. Az egyházi év nem tartja a polgári év sorrendjét. Kezdődik ádvent első vasárnapjával és pünkösd utáni utolsó vasárnapnál ér véget.

A böjtbe vezető idő

Új időszak kezdődik. A természet is fakadóban; még vad, szeles-viharos, de már közeledik az új tavasz. Itt az idő, hogy megünnepeljük újra a halálnak és a feltámadásnak ünnepét, Krisztusnak és az Egyháznak ezt a tavaszi ünnepét. A böjtbe vezető idő 3 vasárnapot foglal magában: a Hetvened-, Hatvanad- és Ötvened vasárnapot. A három stációs-templom szentje is fokozatosan visz közelebb a nagyböjthöz. Az első Szent Lőrinc, a bátor vértanú, a hittanulók vezére, a diakonus vezet minket Krisztus küzdő tanítványai közé. A második Szt. Pál megmutatja, mily küzdelmet tud kiállani, aki a kegyelemben bíz. A harmadik Szent Péter, Krisztus földi helytartója és ő megerősíti testvéreit az Úr szava szerint. A három vasárnap nevét a történelemből ismerjük meg. Keleten kezdődött az a szokás, hogy húsvét előtt egyes helyeken ötven, máshol hatvan napon át böjtöltek; sőt van olyan hely, ahol a hetven évig tartó babiloni fogság emlékére hetven napon át böjtöltek. Mikor aztán a VI. században ezt a három vasárnapot bevezetőként a nagyböjt elé csatolták, legalább a névben meghagyták a régebbi nagyobb böjtök emlékét.

A nagyböjt

Március 4. Hamvazószerda

A miseruha színe: viola. Böjti prefáció. A hamvazószerda a farsang utáni első szerda. Nevét: Feria IV. Cimerum, a hamutól nyerte, melyet a püspök vagy a pap ezen a napon a szentmise alatt megszentel és a hívők fejére szór e szavakkal: „Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris. Et ne feledd ember, hogy porból vagy és porrá leszel”. Ez a szentelmény és a hamu az Egyház szentelőimái által gyógyítóerőt nyer és lelkünkben az igazi bánat felébresztésére szolgál, hogy általa egy új és jobb életre feltámadjunk. A hamut az előző év Virágvasárnapján szentelt pálmából vagy barkából kell előállítani, tehát a győzelem és a diadal szimbólumából, mert az igaz bánat is erre vezet el. A hamuval való meghintés már az ószövetségben a bűnbánat jele volt. Így a niniveiek is Jónás prédikációjára bűnbánatot tartottak és hamuval hintették be fejüket ennek jeléül. A hamu ugyanis kifejező jelképe a földiek mulandóságának és így természetes voltánál fogva magában is alkalmas, hogy bűnbánatra intsen. A keresztényeknél eleinte csak a nyilvános vezeklők homlokát szórták be a böjt kezdetén a gyász- és vezeklés jeléül, később, a IX. századtól a hívők is közéjük álltak és meghamvazkodtak. A X. században rendelte el II. Orbán pápa, hogy mindenkit hintsenek meg hamuval, a világiakat és a papokat egyaránt.

Március 8. Nagyböjt első vasárnapja

A miseruha színe: lila. Credo. Prefáció e vasárnapról. Stációs templom: a lateráni Szent János bazilika.

Ez a vasárnap a legnagyobb vasárnapok közé tartozik a liturgikus évben; mutatja az is, hogy Rómában a hivatalos szentmise a legfőbb székesegyházban, a lateráni bazilikában van.

Március 15. Nagyböjt 2. vasárnapja

A miseruha színe: lila. Credo. Prefáció e vasárnapról. Stációs templom: a Santa Maria in Dominica. Az egész liturgiában, de különösen a nagyböjt liturgiájában uralkodik a megdicsőülés gondolata. Az Egyház a liturgia által a mi „színváltozásunkat” akarja elérni, a megdicsőült Krisztus elé megdicsőült híveket akar vezetni.

*Az élet rövid béke s hosszú harc.
A halál rövid harc s hosszú béke.
Petőfi Sándor*

„A VALLÁSBA VETIK REMÉNYÜKET!”

Eugène Ionesco, a világhírű francia drámaíró, az osztrák televízió „Klub-2” című kerekasztal műsorában, a vallás jelentőségével kapcsolatban többek között a következőket mondta: „Régóta tudjuk, hogy Európa keleti felében a gondolkodás szabadsága tilos és a szovjet megszállta országokban a szabad véleménynyilvánítás harcosai borzalmas „gulágokban” élnek. Azzal is tisztában vagyunk, hogy ma már az oroszok sem hisznek saját ideológiájukban, csupán hatalmi eszközként használják, hogy segítségével uralkodjanak más népeken és a világon. Pontos tudomásunk van arról is, hogy az elnyomás alatt szenvedő országok népei Krisztusba és a vallási megújulásba vetik reményüket, mert jelenleg csak a vallásban találják meg szabadságigényük egyetlen kielégülését. Talán nincs messze az idő — mondotta a világhírű drámaíró — amikor a Szovjetunió levetkezi embertelen vonásait és Oroszország ismét megmutatja keresztény arcukat és hozzá fog járulni egy tisztultabb világ kialakulásához”.

Egyház és világ

FORMÓZAI MAGYAR JEZSUITÁK

címmel jelenik meg egy sokszorosított füzet Vajda Tibor jezsuita atya szerkesztésében. A negyedévenként kiadott Értesítő a magyar missziós atyákról, hittérítő munkájukról, ünnepeikről ad hírt.

Taivan szigetére a kommunista Kínából előzőtt hittérítők 1950 után kerültek, kinek mikor kellett elhagynia az országot. Mivel többé-kevésbé beszéltek a nyelvet, a kínaiak további misszionálására kaptak utasítást előljáróiktól. Így alapítottak Taivánban 1954-ben magyar missziós csoportot P. Lischerang Gáspár SJ vezetésével, aki — a lehetőségeknek megfelelően — összegyűjtötte a magyar hittérítőket. Helyben nyolc magyar misszionárius várja a föltámadást, más földrészekben tizen-negy. A régi csoportból még nyolcan dolgoznak az Úr szőlőjében, majdnem mind hetven éven felül. Az egyetlen magyar missziós csoport, az utolsó. Európából számos magyar lelkész támogatja őket imáival és anyagilag. Megérdemlik.

Említett lapjukban P. Zsoldos Imre (SVD) közöl meghatározó karácsonyi gondolatokat. Bence testvér 80. születésnapjáról számol be a szerző, s arról, hogyan várja a még mindig mozgékony ember motorkerékpár-balesetéből való felgyógyulását, amely szépen halad előre. A kínai írásjelekről számol be, példák illusztrálva Maron József atya.

Többek évtizedes munkájával kínai-magyar-kínai szótárt állítottak össze — első ízben. Az elhunyt P. Kaufmann Józsefről emlékezik meg P. Maron, aki P. Papilla angol nyelvű méltatását fordította le számunkra. Rab Pál testvér meséli el 33 éves missziós munkájának történetét dióhéjban, majd Pákozdy Juventia nővér 50 éves kínai missziós munkájának jubileumát méltatja P. Zsoldos — ezúttal versben. „Csoda történt” címmel beszámolót olvashatunk az ír McKenna Briega nővér személyes gyógyulásáról és gyógyítási karizmájáról. Rab testvér bemutat egy 104 éves asszonyt, aki fiatal kora óta segítette a hegyvidéken nehéz sorsban élő elhagyott gyermekeket. Ma az unokák és dédunokák köszönik meg fáradozását. Végül karácsonyi üzenettel zárul a lap.

Egészében véve üdítő, felemelő olvasmány ez a 20 oldal.

Feltűnő, mennyire számontartják egymást, szolidárisok, segítőkészek ezek a hittérítők egy hosszú életen át. Tanulhatnánk tőlük, ami az összefogást illeti. Személyes találkozásaim, levelezésem folytán sem hallottam soha kritikát a másikkal szemben.

Isten tartsa meg őket sokáig önzetlen hittérítésük számára ott és a mi számunkra rejtett, de értékes példaképgyanánt, — amire érdemes erősen figyelniük!

— SO —

INDIA — KATOLIKUS SZEMMEL

Az Indiai Köztársaság területe 3,23 millió km², a Föld felületének 2,4 %-a. Lakossága 685 millió, a világ lakosságának 15 %-a. Hivatalos nyelv a hindi és az angol. A vallási megoszlás a következő: 453 millió hindú (82,7 %); 61,4 millió mohamedán (11,2 %); 14,4 millió keresztény (2,8 %); 10,3 millió szikh (1,8 %); 3,8 millió buddhista (0,7 %). Összesen 12 millió a katolikusok száma. 114 egyházmegyében 7.780 pap és 56.000 nővér dolgozik, 10.000 iskolát tartanak

fenn, 130 kollégiumot és 700 kórházat.

Az indiai katolikus egyház olyan régi, mint a kereszténység, mivel Szent Tamás apostol térítő tevékenységére nyúlik vissza eredete. Tamás apostol Délnyugatra Indiában, a Malabár-partokon térített és Madrasban halt vértanú halált. Később, a 16. században a jezsuiták, elsősorban Xaveri Szent Ferenc, Kelet-Indiában folytattak eredményes missziós munkát (M.K.)

KINAI FOLYÓIRAT A VALLÁSRÓL

A pekingi Társadalomtudományi Akadémia helyettes elnöke, Zao Fusan, cikket írt a vallás szerepéről a kínai társadalomban. A most indult „Quiao” (= Híd) című folyóirat első számában publikált írás kifejti, a legújabb történelmi tapasztalatok arról tanuskodnak, hogy a keresztények együttműködhetnek a szocializmus építésében. Az osztálykülönbségek felszámolása után a vallásnak, mint a kínai kultúra részének helyet kell biztosítani a szocialista társadalomban — hangoztatta Zao Fusan. Felfogása szerint tévesen értelmezik a marxizmust azok, akik az ismert tételeket, mely szerint a vallás a nép ópiuma, a történelmi materializmus változhatatlan elemének tekintik. Az ilyenek nem veszik figyelembe a vallás „pozitív, összekötő” szerepét. Az igazságosság és őszinteség keresztény követelménye nem mond ellent a szocialista morálnak, sőt elősegíti a nemzet stabilitását és kapcsolatait más országokkal. A továbbiakban a kínai tudós arra ösztönzi a marxistákat, tanulmányozzák alaposan a vallást, amely „minden kultúrközösség szíve”. Ellenkező esetben „kulturális tudatlanságban” maradnak és nem ismerik fel, hogy a „vallásos emberek hívő idealisták, akiket vallásos meggyőződésük miatt nem szabad kompromittálni a mai Kínában”, hanem elő kell segíteni, hogy „az alkotmány értelmében egyenrangú polgárokként szabadon gyakorolják vallásukat”. (Kathpress)

FORDUL A SZÉL

A KOMMUNISTA KUBÁBAN IS?

Ugyanúgy, mint a többi kommunista államokban Európában, Kubában is eddig a legszigorúbban elnyomták minden vallásos nyilvános megmozdulást. A vallásos ember nem egyenrangú állampolgárnak számított. De ez csak a kommunista diktatúra „hősi” korszakában volt így, amikor még Kuba tízezreivel küldte állig fegyverzett harcosait a különféle afrikai csataterekre. Az orosz és kelet-német kiképzők mellett a Harmadik Világban minden harctéren ott szerepeltek Fidel Castro brigádjai, lett légyen az Angola, Etiópia vagy Szomália.

Tavaly óta változás észlelhető, az anyagi helyzet nyomasztó lett, különösen az USA anyagi bojkottja miatt. A Szovjetunió is már vonakodva tartja csak el Fidel Castrot pénzügyileg. Az amerikai püspökök ismételt látogatásai Kubában megcsillogtatták Fidel Castro előtt az USA-val való kapcsolatok előnyeit.

Így a kubai katolikusok a múlt év decemberében kaptak először engedélyt arra, hogy február 17–23-ig nemzeti egyházi kongresszust tartsanak. Diplomáciai vonalon ismétellen kísérletet tett Castro, hogy a római pápát, II. János Pált, látogatásra hívja Kubába. — Ezeknek a kísérleteknek eddig a Vatikán nem tett eleget, de a Szentatyá elküldte követét Kubába, hogy tájékoztódjék a kubai vallási helyzetről.

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyerekek!

Hallottam, többen örültetek, hogy Anyuka vagy Apuka felolvasta nektek levelem szövegét az újság előző számaiból. Most is kérjétek meg őket, szívesen megteszik. A képeket színes ceruzával magatok is kifesthetitek! Meglátjátok, sokkal szebb lesz a kép színesen.

Utoljára a napkeleti bölesekéről beszéltem nektek. Közben sok minden történt a Jézuska életében. A gonosz Heródes király a gyermek Jézus életére tört, ezért a szent családnak menekülnie kellett Egyiptom földjére.

Isten azáltal gondoskodott fiáról, hogy küldött egy angyalt és az figyelmeztette Józsefet álmában: „Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját és menekülj, mert Heródes meg akarja ölni a gyermeket”. Jó néhány év múlva az angyal szólt az Egyiptomban élő Józsefnek: „Hazatérhettek, Heródes meghalt”. A Szent Család visszavándorolt és Názáretben éltek, amíg Jézus körülbelül 30 éves korában megkezdte nyilvános működését. — Mi az a nyilvános működés? — kérdezhetitek. Jézus tanítani kezdte az embereket: hogyan találnak Istenre, mit akar tőlük a jó Isten és miként viselkedjenek vagy éljenek, ha Istennel bensőséges barátságban akarnak élni. Jézus tanításának egy kicsi részletét halljátok a vasárnapi evangéliumban, ami magyarul „örömhírt” jelent.

— Miért örömhír számunkra, amit Jézus hirdetett? Mert elmondta, a mennyi atya szeret minket és gondoskodik rólunk. Ez nagy öröm, ugye, hogy nem hagy el minket az Isten, hanem gondot visel ránk?

Már a szentmise kezdetén is énekeljük:

„Örvendezzünk, jertek, ábítatos lelkek,
Istenünk oltáránál.
Nyissuk ki a lelkünk, vídám dalra
keljünk, mi Urunk, mireánk vár.”
(Hozsanna. 257 sz. ének)

Gyerekek, ha ránk vár Isten, nem szabad várakoztatni őt. Ha a jó Isten hiába vár rád, szomorú lesz.

De figyeljünk csak, mit mondott Jézus: „Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, s a csűrökbe sem gyűjtenek: mennyi Atyátok táplálja őket. Nem értek ti többet azoknál? Ugyan melyiktek toldhatja meg életkorát csak egy arasznyival is, ha aggodalmaskodik?” Ezt mutatja a nagyobbik kép.

Ez azt jelenti számotokra: bízzatok a jó Istenben, ő nem akar nektek rosszat! Ahogy gondoskodik a madarakról, méginkább rólunk!

— Hurrá! Akkor nem kell tanulni

— mondhatná valaki közületek. Ezt nem mondta Jézus. Isten nem fogja a házfeladatot helyettesíteni megírni, sem a leckét megtanulni. De ad erőt, egészséget, értelmet és tudást, hogy megszerzzük a szükségést.

Jézus arra is rámutat, milyen csodálatos a természet, mennyire szép és változatos, bonyolultsága ellenére is. Vigyáznunk kell tehát rá, bepiszkolása bűn, nemcsak az állatok és növények ellen, magunk ellen is. Jézus arra tanít: „Keressétek előbb a mennyek országát, a földi dolgok megadatnak hozzá”.

— Hogyan keressük a mennyek országát, és hol van az? — kérdezhetnétek? Elsősorban szívemben-lelkemben, ha pl. szent áldozáshoz járulsz, ha imádkozol, jó vagy, cselekszed a jót és kerülöd a rosszat. Ha kíváncsi vagy Jézusra vagy a jó Istenre és buzgón figyeled a hittanórán, hogyan ismerheted meg Istent. Egy szóval, ha tenni is akarsz érte valamit, mindegy, hogy mérnök, munkás vagy iparos leszel. Mindenki, te is tehetsz a magad helyén valamit. Egy fiú történetét le is írom rögtön.

*

Január 31-én emlékeztünk meg Bosco (ejtsd: Boszkó) Szent Jánosra, aki sok gyereket és fiatalot vezetett a jó Istenhez. — Figyeld csak meg a kicsi képet!

„Tudom már, én pap leszek!” — újságolta Jancsi Turco (Turkó) úrnak a mezőn. Itt tudta csak elmondani Jancsi a nagy titkát. Turco úr megállt a munkában, biccentett egyet, majd tudni akarta, honnan ered ez a biztos elhatározás. Jancsiból megeredt a szó: „Egy szép hölgyet láttam közeledni, nagyszámú juhnyáj élén. Megszóltott: Rád bízom a nyájamat. Kérdeztem: hogyan lesz ez? Azt felelte: Én segítek neked!” Turco úr köszöriülte a torkát: fiam, ez álom és nem valóság! Jancsi nem hagyta annyiban: „Biztos vagyok benne, pap leszek, sok fiatalról fogok gondoskodni és Istenhez vezetem őket”. Így is lett. Te mit és hogyan akarsz tenni?

Szeretettel:
Ottó atya

Főlelkészi beiktatás és búcsú

1986. november 23-án a müncheni Damenstift-templomban Ft. Fejős Ottó főlelkészi beiktatásán vettünk részt, Isten áldását kérve felelősségteljes új munkájára, — s ugyanakkor vettünk búcsút szeretett preláthus atyánktól, Msgr. Valentiny Gézától, aki 6 éven át gondozta nagy megértéssel a rábízott „nehéz terepen” a németországi magyar katolikusok életét. Több évtizedes tapasztalattal az emigrációban megélt és megérett bölcsességgel adta át nemcsak a rábízott papoknak, hanem az egyre sokasodó híveknek is. Annak ellenére, hogy fontos teendői és hivatala (mint az Europäischer Hilfsfonds osztályvezetője — az Osztrák és a Német Püspöki Konferenciák segélyszerve) helyileg Bécshez kötötték, gyakran látogatott el ide Münchenbe az egyik legnagyobb nyugat-európai katolikus közösségbe, s amely a főlelkészi hivatalnak is helyt ad. Valentiny atya szeretetreméltósága, kedves humora révén mind az ifjúság, mind az idősebb nemzedék körében nagy népszerűségnek örvendett. Köszönjük neki, hogy egyházközségünket jóban-rosszban gyámoltotta, és igyekezett segíteni ott, ahol tudott, fáradságot nem kímélve sok-sok teendő mellett. Fájdalommal vettük

tudomásul, hogy gyakori utazgatásai megrongálták egészségét és erről a mozgalmas és nagy fizikai megterhelést kívánó tisztségről is le kellett mondania. Bökezúségét tanúsítja búcsúajándéka: a négy ókeresztény stílusban készült miseruha-felszerelés, amelyet ezúton is köszönünk misszióink nevében.

Második „főtisztsége”, a kastli Magyar Gimnázium Iskolabizottságának elnöksége, nagyon sok idejét vette el. A problémák megoldása örölte idegeit, amíg vissza tudta állítani a német hatóságoknál a bizalmat, az iskolában a nyugalmat a krízis idején és utána. Tekintélyével és összeköttetéseiével sokat segített az iskola anyagi helyzetén is.

Kívánunk Valentiny atyának testi és lelki egészségét és megerősödést, hogy a többi — még mindig maradt erején felül is talán — teendőit továbbra is olyan áldozattal és odaadással elláthassa, mint ahogy főlelkészként is mindenben és mindenkor megbízatása magaslatán állt, de itt volt közöttünk, ha testben ritkábban is mint szeretete volna. Imáinkba foglaljuk és mindig szeretettel és szívesen látjuk Münchenben. Kísérje életútját Isten áldása.

Pataky Tamás

A küzdő Egyház

Még mindig nincsen engedélyezve a Szovjetunióban az egyházi esküvő. Az ifjú kommunisták lapja, a „Komszomolszkaja Pravda”, ismételen foglalkozik azokkal a fiatal jegyesekkel, akik az oltár előtt esküdnek örök hűséget egymásnak. A lap szerint a templomi esküvő összeegyeztethetetlen a Komszomol-tagsággal. A jövőben a szervezetből való kizárás fenyegeti azokat, akik nem példaadó ateisták. A lap még azokat a fiatalokat is támadja, akik egyházi kórusokban énekelnek.

*

Vallási újjáéledést észlelt a Szovjetunióban Jon Habgood York érseke. A főpásztor egy angliai és írországi küldöttség élén tizenegynapos tanulmányi útja végén megállapította, hogy különösen a fiatalok között észlelhető a lelkiek iránti éhség. Arról is beszámolt, hogy a szovjet hatóságokat ez a lelki újjászületés szerfölött zavarja. A Szovjetunióban az egyházak életéről statisztikai adatokat nem tesznek közzé. Egyházi közlések szerint 278 millió állampolgár közül az ortodox egyháznak mintegy 30 millió tagja van.

*

A jugoszláviai szerzetesek központi titkársága közzétette a női és férfi szerzetesek számát. Az ország területén 6731 szerzetes nővér él. 1974-ben még 8622 volt a létszám. A férfi rendek tagjainak száma 1945-re csökkent. 1974-ben még 2817 szerzetes élt a kolostorokban. Mind a női, mind a férfi szerzetesek jelentős része Szent Ferenc rendjéhez tartozik. Szlovéniában a szalézi atyák alkotják a legnagyobb létszámú szerzetesi közösséget.

*

Tomasek bíboros, Csehszlovákia prima felsejlesztette a fiatal papokat, tartásnak ki egyházi hivatásukban, és minden politikai tevékenységtől tartásuk távol magukat. Az idős bíboros (87) a prágai székesegyházban papokat szentelt és több mint 3000 hívő előtt kijelentette, hogy az egyház 2000 éves történelme folyamán számtalan politikai

rendszer keletkezésének és letűnésének tanúja volt. Az elmúlt esztendőben a velehradi jubileum alkalmából a 200 ezer zarándok zöme fiatal volt, akik a Szent Cirill és Metód ünnepség alkalmából hitvallást tettek. Most arra buzdította őket, hogy a házasságot ne csak politikai törvények szerint kössék meg, hanem vigyék magukkal az életre szóló egyházi áldást is.

*

Egy lipcsei nyomdában az idén 63.000 Bibliát adtak ki, az érdeklődés a vásárlók részéről olyan nagy volt, hogy a készlet ötszörösét is el tudták volna adni.

Csehszlovákiában Maria Foltinova pozsonyi asszonyt azért ítélték el, mert szlovákra fordította le P. Sebastian Labo atya „A merénylet” című, Nyugaton megjelent könyvét. A könyv a II. János Pál pápa elleni merénylet eseményeit és hátterét világítja meg. Az ügyész szerint a könyvben foglaltak Szlovákiában „állam elleni felforgatásnak” minősülnek. A vádlott asszony a bírósági eljárást egyházellenes tetteknek nevezte és a tárgyalás alatt nem volt hajlandó a bíró kérdéseire válaszolni. Annak ellenére, hogy pár hónap múlva második gyermekét hozza világra, hat hónapig terjedő börtönrre ítélték.

*

Madrid. A madridi érsekség pert indított a spanyol főváros egyeteme ellen, mert — az államnak a Szentszékekkel kötött megegyezése ellenére — nem volt hajlandó a szakoktatás tárgyai közé katolikus hittant és valláspedagógiát felvenni. — A spanyol kormány és az egyház közti feszültség egy idő óta fokozódik, egyrészt a katolikus iskolák állami támogatásának megvonása, másrészt az eutanázia (gyógyíthatatlan betegeknek a halál mesterséges úton való előidézése) legalizálásának terve miatt, mellyel legutóbb élesen szembehelyezkedett Jubany Arnau bíboros, Barcelona érseke.

TELEKI BÉLA:

A házasság

A „Családtípusok játékszabályainak” felmutatása után rátérünk a „Családtípusok” ismeretelésére.

Amikor a családtípusokat, a házasság különböző formáit és változatait veszem tollhegyre, előre bocsátom, hogy nem rangsorolok és nem mondok eleve értékítéletet. Emberileg ugyanis az a családtípus a megfelelő, amely boldogítja a családtagokat és elősegíti fejlődésüket. Bár minden egyes család boldogságához szükség van értékskálára, ami biztonságot, támaszt és eligazítást ad a család mindennapi életében, de gyakorlatban több út vezet az ideál eléréséhez. Ne higgyünk a „csak egy recept” vagy „fekete-fehér technika” elvének. Egy-egy családtípus kiértékelésénél tekintettel kell lennünk az adott kultúrkörre is. Így pl. más családtípus felel meg a muzulmán vallás kultúrájának, és teljesen más a keresztény kultúrkörben élő embereknek.

Kitérünk ezen a helyen a nyitott és zárt családtípusra.

A NYITOTT ÉS ZÁRT CSALÁDTÍPUS

Mindkettő kizárja a szabadosságot, igényli a hitvesek kölcsönös hűségét, a családtagok bizonyos fokú ösztartását. Egyszóval, mindkettőben eleven a családtagok közötti „vérkeringés”, de kapcsolataik milyensége és a családon kívüli összeköttetések különböznek. Ahhoz sem fér kétség, hogy minden nyitott család másként nyitott, és a zárt rendszer zártsága is családunként változik. Ahogy nem találunk két teljesen és mindenben egyforma személyt a világon, úgy a családok is eltérőek.

A nyitott családtípus előnyben részesíti a családi, társadalmi vagy éppen csak divatos értékeket a szervezethez rovására. Éppen ezért rugalmas és könnyen változik, sőt a változások izgalomba hozzák és örömet csiholják. A család ajtaja tárva-nyitva az újdonságok előtt.

Konkrétabban: ha pl. értéknek számít a családban vagy környezetében a gyermek társas kapcsolata, akkor jó néven veszik, hogy pajtásoktól zsong a ház és — legalább is az előre kijelölt szobában — mindenütt játék hever. A pajkosan játszódozó gyermekek felett nem virraszt a „büntető angyal”, sőt az „örszem” sem rivall a hancúrozókra: Csend legyen! — Ez persze nem jelenti azt, hogy bármikor, bárhol és bármit csinálhatnak a gyerekek. A nyitott családnak is szüksége van rendre és kisebb-nagyobb fegyelmre. A veszély viszont mindig fennáll, hogy nem találják meg a helyes „eddig és tovább nemet”.

Az utca értékrendje is nyitott ablakon érkezik az ilyen otthonba. Világos, hogy „ma már mindenki farmernadrágot visel” és „aki szép akar lenni, az festi a haját”. Ezek a tévhirdette „értékek” trónrakerülhetnek és veszélyeztetik az egyéni ízlés érvényesülését.

A nyitott család napirendje rugalmas, illetve változékony. Így pl. a tévézésre kiszemelt estén bármelyik családtag előterjeszthet valami közös játékot, éneket, esti sétát stb., leginkább közmegelegedésre. A rend ugyan minden családban lelke, de ez nem poshadó víz, nem unalmas és megkövesedett ismétlődés.

Házon kívüli kapcsolataik is színesek. Kisebb-nagyobb baráti körben mozognak. A vendégeskedés gyakori. A családtagokat igazi barátság fűzi nemcsak rokonokhoz, régi és újonnan szerzett barátokhoz is. Aggaszthat a túlzás: min-

dig csöngtet, jön vagy éppen ott van valaki. Erről panaszkodik M-asszony.

„Bolondok háza a miénk. Olyan mint egy zsúfolt piac vagy vendéglő. Rokonok, barátok és ismerősök adják egymásnak a kilincset. Állandóan talpon vagyok. Szeretjük mi a társaságot, de ez már nem családi otthon, hanem átjáróház...”

A zárt családtípus egyéb értékei elé helyezi a hatalmat és teljesítményt. Kifejezve mondhatnánk: a család hasonlít egy jó kis kaszányához. Mindennek megvan a helye, a rendje-módja. Minden egyes tevékenység ez vagy az a „főnök” sugall és irányít. Változások is vannak jelen, mert nincs élet nélkülük, de lépéseit fogcsikorgatás követi.

Kik a „főnökök”? — Néha csak egyes számban szólhatunk: apa vagy az anya. Gyakori a hatalom megosztása: a gazdasági és házkörüli ténykedések a férjre tartoznak, a házon belüli rend, tisztaság és kosztolás a feleség vállát nyomja. A gyermekek sem trónfosztottak. Mindegyiknek megjelölt a maga felsővíze: Ilonka a fürdőszobát rendezi, Gabi a játékszert felelőse stb.

A család élete akkor zavartalan, ha nem lépik át a megállapított határokat; nem zavarják egymás munkaterületét és senki sem áll elő forradalmi újítással. Különben az idegesség hozza rezgésbe a légtér. Lépjünk be egy ilyen helyzetbe:

„Te jó ég, — köszönt be a nappaliba a hazaérkező férj — teljes fejtelenség! — Mi az, szivikém, — fogadja párja. Férj: Nem ismerem ki magam a saját otthonomban! Feleség: Nem értelek, mi nincs rendjén? Minden tiszta, most takarítottam. Férj: Hol a székem, amelyikben újságot szoktam olvasni? „Ne haragudj, szivecském, még nem értem rá visszatenni, itt a karosszéked a sarokban!” — nyugtatja hitvesét az asszony.

A zárt család házon kívüli barátkozása rendszerint szegényes. Mottója: Mi nem szeretjük a nagy vendégeskedést! Gyakran a gyerekek is eléggé tártalanok. Fenyegető, hogy kapcsolataik beszűkülnek otthonuk négy fala közé. Erzsébet, egy háromcsaládos anya így írja ezt el:

„Almaim... szétfoszlottak... Szép családot akartam, ahol segítjük egymást... És? Én csak főzök, takarítok... mindig a négy fal között... Mind megelégedettek, de senki sem kérdezi: bírom-e? Panaszkodni, ... kinek panszkodhatnék. Férjem a maga terhét cipeli. Minek terhelném vele a gyerekeket. Hozzánk a madár sem jár. A férjemért és gyerekeimért élek, de ki törődik velem...”

Erzsébet magányossága fényt vet a zárt típusú családokra. Különösen az otthonukban élő, „tártalan” házaszszenyokat kezd ki. Ha emellett még gyermektelen is, igen gyászos a helyzete.

Tévednénk, ha azonnal rásütnénk családi helyzetünkre a nyitott vagy zárt jelzőt. Meggyőződésem ugyanis, hogy a nyitottság és zártság váltakozva jelenik meg minden családban. Egyes dolgokban: gyermeknevelésben vagy szórakozásban pl. nyitottak vagyunk, ugyanakkor a baráti kapcsolatokban vagy házi rendben esetleg zártak. Miben és mennyire legyünk zártak? Boldogságigényünkől, illetve a családtípustól függ, amit örökségként magunkban hordunk, de amit ugyanakkor teremtünk is.

Következő számunkban a kis és nagy családról szólnak.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar a katonai szolgálatról

A Püspöki Kar őszi konferenciáján nyilatkozatot adott ki a katonai szolgálattal kapcsolatban. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Kar mindenben, így a kötelező katonai szolgálat kérdésében is az Egyház, a II. vatikáni zsinat „Gaudium et spes” kezdetű dokumentumában lefektetett tanítás alapján áll. A zsinati tanításból következik, hogy a katonai szolgálat kötelezettségét nem lehet elutasítani vagy elféltetni. „Aki pedig katonáskodva szolgálja hazáját — olvasható a zsinati dokumentumban — tekintsek magukat olyanoknak, mint akik a népek biztonsága és szabadsága felett örködnek. Ha szolgálataikat ebben a szellemben végzik, a béke megszilárdításához járulnak hozzá”.

Kitér a zsinati okmány azokra is, akik lelkiismereti alapon tagadják meg a katonai szolgálatot. Erről így vélekedik: „Méltányosnak látszik, hogy a törvények megértően intézkedjenek azokról, akik lelkiismereti okokból nem fognak fegyvert, de készek békés formában szolgálni az emberek közösségét”. A konkrét feladatok megállapítása és megszervezése a haza védelmében nem az Egyház, hanem az állam feladata. „A katolikus

egyház hívei nem feledkezhetnek meg arról a sajátos feladatukról sem, hogy imával, engeszteléssel kiérdemeljék Istentől a békét. Valiujuk, hogy a béke Isten nagy ajándéka, amelyet egyéni buzgó életünkkel kell kieszközölnünk” — hangsúlyozza a Püspöki Kar nyilatkozata.

M. K.

*

Egy budapesti katonai bíróság 36 hónapi börtönbüntetésre ítélte Peller Józsefet, aki megtagadta a fegyveres katonai szolgálatot. Az „igazságügyi szervek” azért mértek különlegesen magas büntetést Pellerre, mert nem fogadott védőügyvédet; mint végzett jogász, védelmére maga látta el. Baráti köréből származó hírek szerint a vizsgálati fogásban testi bántalmazásban volt része.

KNA

A Magyar Püspöki Kar állásfoglalása ellen — osztrák és német katolikus hírnökök jelentése szerint — a magyarországi bázisközösségek tagjai máris tiltakoztak. Utaltak arra, hogy Magyarországon jelenleg mintegy 150 különböző hitvallású személy tölti büntetését börtönökben vagy fogházakban.

HORY LÁSZLÓ:

Bukarest műkincsekre vadászik Nyugaton

A bukaresti „Arts Museum” ügylát-szik mostohagyermek Ceausescuéknak. A múzeum elhanyagolt, a villanyvilágítás a minimumra van redukálva, csak a magasban fekvő termekben van némileg jobb világítás, de a tetőn becsorog a hó és az esővíz. A Rubens-portrék előtt állítólag nyolc vödör díszleg, továbbá pedig El Greco festményei előtt. Három El Greconak, köztük a „San Sebastian”-nak és a „Don Bosio”-nak szerencséje volt, őket Mihály exkirály 1947-ben magával vitte Nyugatra, amikor a kommunisták elűzték Romániából. Most a bukaresti kormány elkeseredett harcot folytat az említett királyi El Grecok visszaszerzése érdekében. Ha meggondoljuk, milyen állapotban és körülmények közt vannak a bukaresti El Grecok, akkor komolyan kell vennünk azt a feltevést, hogy New Yorkban nem műkincsekért, hanem dollárértékért folyik az elkeseredett harc.

A devizaéhes román kormány hajtóvadászata a testvérek között is 11 millió dollár becértékű műkincsek után 1985 márciusában kezdődött az USA-ban. Egy New York-i műkereskedő dobta piacra a „Don Bosio”-t és „San Sebastian”-t, amelyek egykor I. Károly király tulajdonában voltak, majd 1914-ben a király hagyatékából nemzeti tulajdonba kerültek.

A bukaresti kormány ügyvédje azal érvelt, hogy az említett képeket „valamikor 1940 és 1947 közt ellopták”. De csakhamar kibújt a szög a zsákból, amikor a harcos jogász közölte, hogy Ceausescu szívesen Amerikában hagyná az El Grecokat, ha azok dollárértékét kemény valutában megkaphatná.

Ilyen állampolitikai tranzakciókra a bukaresti titkos rendőrség a leghivatottabb végrehajtó szerv; van ugyanis egy speciális ügyosztálya, úgy hívják semmitmondóan álcázva, hogy „örökségi ügyosztály”. Ez kivételesen nem kémkedéssel és elhárítással foglalkozik, hanem művészeti-pénzügyi akciókat tervez és hajt végre. Az „örökségi tiszték” nem méreggel, pisztollyal operálnak, ha-

nem összeszedik minden ravaszágukat és fegyverük a kifinomult zsarolás. Egy példát? Ime: Röviddel a 2. világháború után Hollandiában elhunyt Dogaru volt királyi román követ és hátrahagyott számos műkincset, köztük nagyértékű régi festményeket is, sőt Tintoretto és Tizian vásznain kívül fontos politikai és diplomáciai iratok is voltak a hagyatékban. Mindezek egy széfben vártak az öröksőre, a diplomata Romániában élő fiára. Az örökső ki-vánsága az volt, hogy értékeit fiának csakis Hágában adhatják át.

Mit tesz ilyenkor a leleményes kém-szolgálat? „Védőőrizetbe” vette az örökső feleségét és gyermekét Bukarestben, az öröksőt pedig megfelelő kísérettel elküldte Hágába, hogy „hazahozza” a műkincseket. Az örökső értéke az ötvenes évek elején 600.000 US \$-t reprezentált, ma persze annak a sokszorosát érné. De ki mert volna annak idején, vagy azóta is „állampolitikai zsarolást” emlegetni?!

A fentemlített két El Greco első ízben egy madridi kiállításon tűnt fel 1982-ben. Bukarest rögtön résen volt és reagált. Bepelerelte II. Károly király öröksőit Portugáliában, ahol akkoriban éltek. Ekkor megjelent a színen a texasi „Kimbell Art Museum” ügyvédje. A „Don Bosio” portré ugyanis a múzeum tulajdona. Az ügyvéd közölte, hogy a Múzeum egy svájci személytől vásárolta a képet, aki viszont a román exkirálytól szerezte meg. „Lopásról” és „csempészésről” beszélni is döröcsög, mert a fiatal exkirály, I. Mihály, 1947 végén szabályos engedéllyel hagyta el Bukarestet. Hogy megszabaduljon tőle, a kommunisták azt is megengedték neki, hogy több vagonban, különvonaton magával vigye a Hohenzollerek jelentős magánvagyonát, értékeit. E sorok írója ezt a lefüggönyözött, néma, sötét vonatot az innsbrucki pályaudvaron egy este látta is.

A két El Greco tehát illegálisan „emigrált” Nyugatra!

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

ALBERT CAMUS, VAGY:
ÉLET A NAGYLÁNGON!
(Folytatás)

Az erdők, a hegyek, a tenger pillanatok alatt idegenné tudnak válni, s fenyegető vonásokat öltenek. Ha együtt tudnának velünk szenvedni, nem éreznénk idegenségüket. De a világ részvétlen. Semmiféle megismerés nem segít áttörni ezt az idegenséget.

„Ezt az embert jól ismerem” — mondjuk. Mit ismerünk egyáltalán? Azt hogy szívünk van, érezhetjük. Hogy a világ való, kitapinthatjuk. De mihelyt belé akarunk hatolni, rájövünk, hogy kilátástalan vállalkozásba kezdünk. Az ember még saját magát sem képes kiismerni.

Keserű iróniával jegyzi meg Camus, hogy a szókratészi mondás — amelyet minden valamirevaló társadalmi egyesületben illik jelszóvá szentelni — „ismerd meg magad” — körülbelül annyit ér, mint a papi figyelmeztetés a gyóntatószékben: „légy erkölcsös”.

De nemesak közérzetünk tudósít arról, hogy idegen atmoszférában élünk. Az értelem is erről hoz hírt. A tudomány ugyan megmagyarázza, hogy végül is minden atomból tevődik össze, az atomok elektronokból, de aztán egyszerre — hókusz-pókusz, a költészet mézőire kalandozik. Láthatatlan kis csilagrendszerekről mesél, amelyben az elektronok az atommag körül keringenek. A tudomány feltételezésekre merül, s ami eddig tapintható és világos volt, most csupán képekben, elmosódva jelenik meg előttünk. A kezdetben lelkesülten nekilendült értelem megtorpan, csalódottan néz a ködbevesző magyarázatok után s lihegve kérdezi magától, hogy éráemes volt-e?

Szenvedés, halál, idegenség, — mind megannyi rejtély, amely végül is azt az életérzést alakítja ki bennünk, amelyet Camus az abszurd fogalmával jelöl. „Az Abszurdum nem más — mondja — mint az irracionális szembeállítás a világosság utáni égő vággyal, mely az ember legmélyebb énjéből fakad. Az abszurd az embertől csakúgy függ, mint a világtól. Egyáltalán, ez az első kötelék közöttük. Oly keményen köti egymáshoz őket, ahogy csak a teremtmények gyűlölete képes erre. Ez minden, amit ebben a végtelen világban, amelyben kalandom lefolyik, világosan felismerhetek”. Vagy még precízebben: „Az abszurdum a kérdező embernek s az értelemellenesen hallgató világnak szembeállításából keletkezik”. Ezt a helyzetet nevezzük „lehetetlen helyzetnek”.

Az ember — akárcsak Kafka K. József kivégzésének pillanatában — szembe kerülve az abszurdummal „kényelmetlenül ül”. Természetellenesen érzi helyzetét. Erre persze csupán az döbben rá, aki gondolkodik. Aki nem csecsemőfokon éli le életét.

Ma is élesen emlékezetemben van ama kiterjedt tyúkfarm éjjeliőre. A huszas években kivándorolt Amerikába. Fákat döntögetett. A feleségét két gyerekkel mindörökre Európában és cserbenhagyta. Majd visszajött, alkalmi munkákkal kereste kenyerét, végül éjjeliőr lett a telepen, ahol én akkord munkásként dolgoztam. Sárba, trágyaillatba, kotkodácsolásba és kukorékolásba ágyazott életének monoton körforgása a lehető legprimitívebb volt. Este hatkor kelt, a kútnál kimosta csajkáját, majd nyolckor nekiindult körútjának. Éjjelét hol a körúton töltötte kóbor kutyák és kóbor

katonák elkergetésével, akik egyaránt nőstények után szimatoltak, hol pedig az állatok melegét kipárolgó ólakban nézett maga elé. Szükszavú ember volt. Reggelente hazatért szállására, levetkőzött s lefeküdt. Néha elment bevásárolni, vagy nők után, onnan csakhamar visszatért, s végigaludta napját. Este hatkor felkelt... A megdöbbenő az volt, hogy ez az ember meg volt elégedve. Ha valaki az élet abszurditásáról beszélt volna neki, azzal a gyanakvással nézett volna rá, amellyel „józan” emberek szoktak problémákat görgető „intellektuelekre” tekinteni.

Boldogok és egyben szerencsétlenek a szellemi ninestelenek, mert nekik nem fáj a lét. Vagy ha igen, az állat ösztönös ordításával válaszolnak e kihívásra.

„Felkelni, villamos, négy óra, iroda vagy gyár, enni, villamos, négy óra, munka, enni, aludni, hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, mindig ugyanaz a ritmus — ez sokáig kényelmes út” — írja Camus. De egy szép napon ránk köszönt a „miért?” — s ezzel az ingerült „elegem van”-nal kezdődik minden. Kezdődik: ez lényeges. Az „elegem van” jelzi a mechanikus öntudatlan élet végét s az első tudatmozdulást. Felkelti az öntudatot s előkészíti a következő lépést. S ez a lépés vagy a tudatlan visszatérés a körforgásba, vagy a végleges felébredés.

E fejtegetések inkább azoknak szólnak, akik véglegesen felébredtek. Nyugodtan állíthatjuk, ez a pillanat, amelyben az ember emberré születik. Vagy saját maga szellemi abortuszának végrehajtójává válik. Azonfelül olyanoknak, akik szembe mernek nézni a valósággal, akkor is, ha kellemetlen. Az abszurd helyzet felismerése ugyanis pánikkal tölti el egy pillanatra az embert. Ilyenkor az a kísértés, hogy a szakadék szélén valami életmentő szalmaszál után kapjon. Világnézetek, és próféták, Isten vagy az istenek után. — Vagy öngyilkos lesz.

Camus szándéka nem az, hogy az ember abszurd helyzetét vázolja, hanem, hogy ebből mint adottságból kiindulva feltegye a kérdést: mi hát a tennivaló? Hogyan éljen az ember ennek az érdes felismerésnek fényében. Érdemes-e élni vagy sem? Ez a fő és egyetlen kérdés. Minden más probléma bagatellé válik. E ponton találkozik Camus Buddhával. Az egzisztencia vesztélyeztetettségének hirtelen feltornyosuló kérdésében.

Az immanens ember, akinek tudatát ettől kezdve a halál fogalma határozza meg, azon van, hogy e lehetetlen helyzetben a lehető legtöbbet csikarja ki az élet kontójára. K. Józsefhez visszatérve, ha már kivégzésre ítéltetett, legalább kényelmes helyzetben üljön. Ez a munka annyira lefoglalja, hogy — Buddha példájára — nincsen ideje hipotézisekkel loglalkozni. „Hogy a világ három dimenziós-e, vagy hogy a szellemnek kilenc vagy tizenkét kategóriája van, az később következik”. Az sem lényeges, hogy „a föld forog a Nap körül vagy fordítva”. „Ami a halál után jön, lényegtelen”.

És „nem tudom, van-e a világnak, amely engem meghalad, értelme? De tudom, hogy nem ismerem ezt az értelmet, s nem tudom megismerni. S mit jelent számomra egy olyan értelme a létnek, mely rajtam kívül fekszik? Annyit azonban látok, hogy sokan meghalnak, mert nem tartják az életet érdemesnek arra, hogy éljenek”.

De megoldás-e az öngyilkosság? Camus határozott nemmel felel. Mert — mint mondja — az öngyilkosság a „mérge ember” reakciója. Azé, aki e tettében hűtlen lesz önmagához. Hiszen csak az tud elkeseredni, aki szeret élni. Az öngyilkos kapitulál, belenyugszik a halálba. Meggyorsítja jövetelét. Olyasvalamit tesz, ami ellenkezik életérzésével. Azzal az életérzéssel, amely elutasítja a halált. Az abszurditást felismerő ember pontosan ellenkező módon reagál. Arra törekszik, hogy kiengesztelhetetlenül, a halál ellen tiltakozva haljon meg, s nem önkéntes beleegyezéssel. K. József utolsó szava, „mint egy kutya”: tiltakozás.

Camus reakciója nem valamiféle pánik, menekülés, félelem. Ezek az állati reakciókra visszaeső ember neurotikus reflexei. Az egyetlen helyes magatartás, szembenézés sajátmagunk lehetetlen helyzetével. Keménynek, megingathatatlannak kell lenni. Az abszurd ember gerince az emberi büszkeség. Szentimentalitásnak nincs helye. Ahhoz, hogy az életet éljük, nem fontos, hogy értelme legyen. Így ahogy van, kell kihasználni, s a kimerülésig kimeríteni. E ponton Camus világosan más úton jár, mint Buddha.

(Következik a 3. Recept: Szókratész avagy az intelligens élet.)

A 29. magyar Pax Romana kongresszus programja

Idén a svájci Einsiedelben rendezti a Magyar Katolikus Értelmiségi Mozgalom, (Pax Romana) tanulmányi hetét, április 20 és 25-ike között. Ezúttal mozgalmas korunk időszzerű problémái közül három alapkérdést tűzött a rendezőség napirendre: a környezet és a társadalom válságtüneteinek és az új vallási érzékenység jelenségeinek tárgyalására kért fel neves szakembereket.

Mindhárom téma a következő tárgykörökben kerül megvitatásra:

Az európai kultúra az értékváltozások korában; A természet teológiája és az ember új életérzése; A korforduló emberének lélektana; A keresztény zarándoklatok története Einsiedel ihletésében; Ökológiai problémák a nyugati és a hazai társadalomban; Társadalmi csapadék Nyugaton és Keleten, magyar helyzetkép; A zürichi Kodály Iskola bemutatása.

A tanulmányi hét előadói közül elfogadták a felkérést: *András Mária*, kultúrtörténész, München; *Erkel Eszter*, zongoraművész, zenepedagógus, Zürich; *Gánóczy Sándor*, dogmatikatanár a würzburgi egyetemen; *Hankiss Elemér*, szociológus, a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetének munkatársa; *Kürthy Tamás*, az aacheni egyetem tanára; *Morel Gyula*, az innsbrucki egyetem szociológia tanára, intézeti vezető; *November András*, a közgazdaságtan tanára a genfi Politikai Tudományok Főiskoláján, kantonális képviselő; *Rezsőházy Rudolf*, kultúrszociológus, a leuveni egyetem tanára; *Tomka Miklós*, vallásszociológus, a Tömegkommunikációs Kutatóintézet munkatársa, Budapest.

A húsvét hetében rendezett tanulmányi napokra a következő címen lehet jelentkezni:

Katholische Ungarische Hochschul-Bewegung, Generalsekretariat, D-8000 München 81, Oberföhringer Str. 40.

K. Z.

Belon Gellért püspök Münchenben

December második hetében Belon Gellért, a pécsi egyházmegye segédpüspöke Münchenbe látogatott és karácsony közeledtével adventi lelkinapot tartott a magyar hívők számára.

A 75 éves püspök papi életének 52 évéből 47-en keresztül plébánosként gondozta híveit. 1959 szeptemberében XXIII. János pápa címzetes püspökké nevezte ki. Az állami hatóságok azonban megakadályozták a vatikáni rendelkezés végrehajtását. 1982. áprilisában II. János Pál pápa pécsi segédpüspökké nevezte ki, s ehhez most már az állam is hozzájárult. Belon Gellért azonban továbbra is plébános maradt a kalocsai egyházmegyei Jánoshalmán. Súlyos betegségen esett át többször is. Püspöki jelmondata, „Sebtől gyógyult” részben utalás hosszantartó betegségére.

Belon püspök nagy szeretettel és odaadással fordult a bajor főváros és környéke magyarsága felé. A müncheni katolikus hívekkel a december 7-i nagymisén találkozott először. A délutáni órákban tartott lelkinapon résztvevő hívők számára nagy élmény volt a Jánoshalmán lelkipásztori hivatásának élő püspök eredeti szellemű biblialátása. December 11-én a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom (KMÉM) csütörtök esti összejövetelén „Modern gondolkodásunk keresztény elemei” címmel tartott előadást. A termet megtöltő közönség előtt korunk időszzerű problémáit ismerő, széleslátókörű tanárként mutatkozott be. A következő hétvégén a Freising-müncheni egyházmegye fürstenriedi lelkigyakorlatos házában tartott elmélkedés-sorozatában bontakozott ki teljes egészségben, hogy az egykori egyháztörténész-tanár milyen alapos kortörténeti és személyes odaadással, lebilincselő stílusban tudja közvetíteni a Szentírás mondanivalóját. „Katolikus életünk érzékeny pontjai (allergiái)” címmel a szekularizált világban élő hívők számos alapvető problémájára adott eredeti és meggyőző válaszokat.

Magyarországi lelkipásztori tevékenysége, az ország különböző részeiben tartott sok előadása és gazdag, vallás-irodalmi munkássága ismertté tette nevét plébániája és egyházmegyéje határain túl is. A közel múltban jelent meg „Ellesett pillanatok” című bibliai elmélkedés-kötete a Szent István Társulat kiadásában és a hétköznapi egzisztenciális élményeit magába foglaló, eredeti hangvételű imakönyve.

K. Z.

EGY MONDATBAN

■ *Varsóban*, a Szt. Kristóf templomban, 1986 november 2-án emléktáblát helyeztek el az 56-os magyar forradalom áldozatai emlékére a következő felirással: „1956 elesettjeinek és meggyilkoltjainak a felkelés 30. évfordulóján”. A költségeket magyarországi adakozók fedezték.

■ *II. János Pál* pápa 1987 virágvasárnapjára meghirdette újlag az ifjúság világnapját és bejelentette, hogy következő útja Dél-Amerikába: Uruguayba, Chilébe és Argentínába vezet.

■ *Az Anglikán Egyház* Általános Színódusa hosszú viták után jóváhagyta azt a javaslatot, mely szerint folytatni kell a katolikusokkal való megbeszéléseket az Anglikán-Katolikus Nemzetközi Bizottság keretén belül.

■ *Az egri érsekség* területén sorozatos ünnepségeket készítenek elő májusra, a székesegyház felszentelésének 150 éves jubileumára.

A Magyar Gimnázium hírei

Havonként megjelenő újságok hátánya, hogy benne a hírek már eleve késséssel jelennek meg, s mivel az Életünk januári számába amúgy sem sikerült beszámolót írnom, híreinkkel még meszebbre kell visszanyúlnom. A rövid „őszi szünet” után az intézetbe visszatérő tanulókat mindjárt november első szombatján kellemes meglepetés várta: ezen az estén az ALUMNI (= iskolánk volt diákjainak egyesülete) rendezett táncbált, amelyen a Pendely-együttes húzta a talpalávalót.

Egy héttel később, november 15-én, a mi táncsoportunk ropta a táncot a hagyományos würzburgi magyar bálon, Müller György vezetésével.

Mivel leányinternátusunk védőszentje Árpádházi Szent Erzsébet, november 19-ének megünneplése iskolánk illetve internátusunk régi hagyományához tartozik. Török Viola nevelőnő erre a célra Szent Erzsébet életét középkori zenés, táncos és verses elemek (többek között az „Ó-magyar Máriásiralom”) felhasználásával, maga dolgozta fel, s — a tanárok segítségével — ő is tanította be. Az eddigi szokástól eltérően nemcsak lányok, hanem fiúk is szerepeltek: mint Szent Erzsébet közvetlen hozzátartozói, mint zenészek, énekesek, táncosok, udvari hölgyek, vagy — csak egyszerűen — mint dalos vagy boroskedvű pajtások és vándorlegények. A kastli vár egy jó órára átalakult Szent Erzsébet életének színhelyévé: a leányinternátus a gyermekkorban lévő, a fiúinternátus a felnőtt Erzsébet életterét jelképezte. Mivel ez a nap állami szünnep volt, több vendég is részt vett rajta. Az egész ünnepséget szentmise fejezte be.

Zarándoklat Lourdesba

Szabadságharcunk 30. évfordulójának méltó megemlékezéseként, Csobánczy József plébánosunk zarándoklatot indított Lourdesba, a csodatevő Szentszűzhöz. Hálánkat kívántuk a Szűzanya elé vinni, kérve hathatós kegyelmét az otthoni s a világon szétszórtaan élő-, s különösen is az idegen elnyomás alatt szenvedő testvéreinkre.

Első tiszteletadásunk természetesen a Szűzanyának szólt a Bazilikában tartott szentmisével. Délután a kegyhelyeket látogattuk meg, majd megjártuk a Keresztutat, amelynek 10. stációja menekült magyarok áldozatkészségéből létesült. Este gyertyás körmeneten vettünk részt, melynek lenyűgöző ünnepélyességét szavakkal kifejezni szinte lehetetlen! A csillagfényes nyári este a többzernyi lobogó gyertyával, számtalan nemzet zászlóival, közöttük a miénkkel, és mindnyájunk kezében kis zászlócskával, — az egész fényekben hömpölygő, áhítatlan egybeforró tömeg vonulása varázslatos képet nyújtott.

Másnap az Atlanti-óceán partján fekvő híres fürdőhelyre, Biarritzba rándultunk ki. Itt is a szentmiseáldozat volt az első üdvözlésünk József atya szentbeszédével. A templomi ájtatosság után a napsugárban tündöklő óceán meleg hullámaiba merülhetett, aki akart. A ragyogó kék égen csak szelíd bárányszerű felhők úsztak egész ottlétünk alatt.

Az utolsó nap hajnalán magyar szentmisével fejeztük be zarándoklati ájtatosságainkat a jelenési barlang oltáránál. Áhítatos lélekkel köszöntük meg a Mindenhatónak az átélt, feledhetetlen üdvözlési napokat és délután, a Szűzanya Bazilika előtti szobra előtt, egy szép új Mária-énekekkel búcsúztunk el Lourdes-tól.

Badalay-Bús Gabriella (Zürich)

November 21-én, az iskola „Nevelési és Oktatási Bizottsága” ülésezett Madl Ferenc nyug. gimnáziumi tanár elnökelete alatt. November 23-án, iskolánk volt növendéke, Molnár Ottó párizsi segédlelkész tartotta „újmiséjét”. Szentbeszédében elsősorban a maga életútját vázolta, s buzdította a növendékeket, hogy ők is ezt az élethivatást válasszák.

December 6-ig a 11. osztály minden szabadidejét (s nemcsak azt!) a mikulási színdarabra fordította. A sok munka meg is látszott az eredményen: igazán jólsikerült előadással örvendezteték meg a diákokat és vendégeket.

December 11-én és 12-én került sor az első negyedévi konferenciákra. Azok, akik ismerik iskolánk szokásait, talán csodálkoznak a viszonylag „késői” dátumon. Mivel azonban — sok szülő és tanár kívánságára — a tanévkezdést két héttel későbbre helyeztük, így minden más határidő is eltolódott. S még egy másik ok: mivel a tanároknak eddig túl kevés idő állt rendelkezésre a tanulók előmenetelének tárgyilagos megítéléséhez, jónak láttuk a konferencia elé kissé több időt beiktatni.

Az iskola és az internátusok hagyományos karácsonyi ünnepségére december 17-én került sor, amelynek rendezését ismét Török Viola és a „kisinternátus” vezetője, Kurin György vette kézbe. A főleg kicsik által bemutatott pásztorjáték, amely most is tele volt tűzdelve ősi karácsonyi énekekkel és furulyajátékkal, mindenkinek élményt jelentett. Az ünnepséget tanárok, nevelők és diákok közös ünnepi vacsorája fejezte be.

A karácsonyi szünet megkezdése előtt két nappal, Bíró Endre edző vezetésével kicsi, de annál lelkesebb csapat indult a szicíliai Palermóba, hogy résztvegyenek az ifjúsági vívóbajnokságon. Mindkét vívónk, Jakobszen Gábor és Joachim Christian jó eredményt értek el; Jakobszen Gábornak sikerült magát a junior-kardvívók világranglistájának 38. helyére felküzdenie.

December 19-én aztán végre „kitört a szünet”, s ki-ki elindulhatott oda, ahol a karácsonyi időt tölteni szándékozott. A legtöbb tanuló hazautazott (még az amerikaiak is!), aki pedig nem tudott hazamenni, azt barátai vagy más családok hívták meg. Többen a cserkészek téli táborába mentek el az ausztriai Achenkirchbe, ahol Köllej Gyurka bá keze alatt élvezhették a havas tájat és a síelési, szánkózási lehetőséget.

A szünet utáni tanítás január 7-én kezdődött. Most már csak néhány hét van hátra a félévi bizonyítványig, s addig még egyik-másik diáknak keményen kell dolgoznia!

S végül az elmúlt hetek legfontosabb híre: a karácsonyi szünetben értesültünk az új érettségi biztos kinevezéséről. Amint azt iskolánk barátai jól tudják, az eddigi érettségi biztos, Erwin Schmidt igazgató úr, aki 25 éven keresztül volt tagja, illetve vezetője az érettségi bizottságnak, az ideai tanévvel nyugdíjba ment. Helyébe a bajor kultuszminisztérium Ludwig Szlezak neutraublingi tanárt nevezte ki. Szlezak tanár úr, aki kitűnően beszél magyarul, hosszú éveken keresztül már eddig is tagja volt a bizottságnak, s így ismét a legjobb kezekbe került iskolánknak ez a kétségtelenül legfontosabb „eseménye”. Szeretnénk Schmidt direktor úrnak iskolánkért kifejtett munkájáért ezúton is köszönetet mondani, Szlezak tanár úrnak pedig őszinte szívvel gratulálni a kinevezéshez.

A kastli krónikás

Hírek - események

JUGOSZLÁVIÁBAN új egyházmegyét létesített II. János Pál pápa. Belgrádból, amely eddig érsekség volt, most metropolia, azaz egyháztartomány lett hozzászólva két egyházmegyét: Suboticát (Szabadka) és Zrenjanint (Nagybecskerek). Ez utóbbi apostoli adminisztrátúra volt, élén a magyar Jung Tamás c. püspökkel. Az új egyházmegye földrajzilag azonos a történelmi Bánát Jugoszláviára eső területével, ahol a lakosság zöme még magyar.

JOSEF HÖFFNER kölni bíboros, a Nyugat-Német Püspöki Kar elnöke, december 24-én töltötte be 80. életévét. A pápa nevében Casaroli bíboros államtitkár köszöntötte a kölni dómban tartott ünnepélyes szentmise keretében. A születésnap alkalmából Reagan amerikai elnök és felesége táviratilag fejezte ki jókívánatait a német főpásztornak.

A LONDONBAN december 28-tól január 2-ig tartott európai ifjúsági találkozón közel 20 ezer fiatal vett részt. A Taizei (ejtsd: „tézei”) Ökumenikus Közösség által rendezett találkozóra csaknem minden nyugat-európai országból jöttek résztvevők. Több ezren érkeztek a kelet-európai térségből: így 4 ezren német nyelvű országokból, több mint kétezeren Jugoszláviából és 200-an Lengyelországból. Magyarországi résztvevőt nem említ a Német Katolikus Hírügynökség kiküldött tudósítója. A találkozó fénypontját jelentő ökumenikus imaórán többek között résztvett Basil Hume bíboros, az angol Katolikus Püspöki Kar elnöke, valamint Robert Runcie, az anglikán egyház feje. (KNA)

TORINO. Az ügyvezető „turini leplet”, amely a hagyomány szerint Jézus Krisztus testét fedte, újabb vizsgálataknak vetik alá, hogy mintegy százéves megközelítéssel megállapítsák életkorát. Mint ismeretes, a híres lenvászson-eréklyén egy 178 cm magas, megostorozott férfi negatív arcmása látható. A halotti leplet jelenleg a torinói dóm egyik kápolnájában őrzik, ahová 1578-ban került. A most sorakerülő tudományos vizsgálat előkészítésére és összehangolására nemrégiben 22 tudós érkezett Torinóba Európa és Amerika különböző országaiból.

VATIKÁN. Az olaszországi egyházmegyét újra rendezték. Az eddigi 325 egyházkerület helyett a jövőben 228 fog működni. Ezek közül 39 metropolitai székhely, 21 érsekség, 156 püspökség, 2 területi prelatura, 6 apátság, 3 keleti szertartású egyházkerület és végül egy tábori lelkeszség.

JARUZELSKI TÁBORNOKOT, a lengyel államfőt, mintegy 30 tagú kíséretével, január 13-án kihallgatáson fogadta II. János Pál pápa. Kettőjük beszélgetése főleg a Szentszék és a lengyel állam közti viszony rendezésének, valamint a pápa júniusra tervezett lengyelországi látogatásának témája körül forgott. Jaruzelski kíséretéhez tartozott 23 éves leánya, Mónika is, aki a „Szolidaritás” szakszervezetnek egy ideig aktív tagja volt.

K A T O L I K U S SAJTÓ-VILÁG-KONGRESSZUST tartottak Indiában mintegy 100 ország 300 újságírója és kiadója részvételével. Témája volt: „Kommunikáció — Kultúra — Vallás”. P. Bruno Holtz, a Katolikus Sajtó Világúnió svájci főtájkára hangoztatta, hogy a katolikus sajtóban a vallás rendszerint

csak mint egyházi esemény szerepel. A sajtónak többet kellene tennie a hit továbbadásának folyamatában. Ugyanakkor nem szabad prédikálnia, nem veheti át a szószék szerepét. Magyar részről dr. Goják János, a Magyar Kurir főszerkesztője és Lukács László, a Vigilia főszerkesztője vett részt a kongresszuson.

MILÁNÓ. Carlo Maria Martini, Milánó bíboros érseke, szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján, a milánói dóm templombúcsúja alkalmával emlékezett meg a gótikus székesegyház felszentelésének 600. évfordulójáról. A többmillió lakosú egyházmegye főpásztora szentbeszédében rámutatott a gazdag ipari városban mutatkozó új szegénység aggasztó jeleire, melyek a meg nem született életek visszautasításában, az idősök magukra hagyásában és a munkanélküliségben nyilvánulnak meg. — A milánói dóm 50 éve tartó restaurálási munkálatai most fejeződtek be a 16 ezer sípú orgona megújításával.

VALLÁSI MUTATÓSZÁMOK

Az „Élet és Tudomány” című hazai hetilap érdekes közvéleménykutatási adatokat közöl. Ezek szerint a vallás iránti érdeklődés általában gyarapszik a magyar társadalomban. A felnőttek 54–59 százaléka vallja magát hívőnek; a gyermekek kétharmadát keresztelik meg; a házasságok közel felét templomban is megkötik; a halottak 75 százaléka egyházi temetést kap. Nagyobb ünnepeken az ország lakosságának kb. 30–35 %-a vesz részt istentiszteleten. Az egyházak lapkiadása a hazai sajtónak 0,6 %-át, a vallásos könyvkiadás a magyar könyvkiadásnak 0,7 százalékát teszi ki.

Szentek kellene!

Kaszap Istvánra emlékeztek születésének 70. évében, halála 50. évfordulóján, december 17-én, a székesfehérvári Prohászka Emléktemplomban. Az ünnepi szentmisén — amelyet Szakos Gyula székesfehérvári megyéspüspök mutatott be — jelen voltak és a püspökkel koncelebráltak Kaszap István volt noviciustársai, valamint számosan az egyházmegye papjai közül. A templomot zsúfolásig megtöltő hívősegregben ott voltak többen az iskola- és osztálytársak közül. Homiliájában a püspök — Kaszap István életútját összefoglalva és erényeit méltatva — idézett a fiatal novicius lelki naplójából. Kiemelte, hogy a székesfehérvári sírt ma is tömegestől keresik fel a tisztelők, zarándokok és nemcsak hazánkból, hanem a messze tengerentúlról, az Egyesült Államokból és Ausztráliából is. Az imameghallgatásokat bizonyítják a mind-egyre szaporodó hátatáblák is. „Szentek kellene, eszményképek” — hangsúlyozta a püspök. A felemelő ünnepség a sírnál tartott, imádságos megemlékezéssel ért véget, és a virágdíszben pompázó síron még késő este is lobogtak a kegyelet mécssei. (Új Ember)

*

Karácsony előtt jelent meg Balássy László tollából „A szeretet tanúja — Kaszap István élete” című könyv az Ecclesia gondozásában (102 oldal + 39 képmelléklet, ára 50.— Ft.) Nemcsak életrajz a fiatalon elhunyt jezsuita noviciusról, akinek boldoggáavatása folyamatban van, hanem válogatást nyújt Kaszap István gondolataiból, jegyzeteiből, közli Mécs László és Berda József Kaszapról írt verseit, valamint imákat is boldoggáavatásáért.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linz: Október 22-én első szentáldozás-hoz vezették a thalhami kápolnában **Bacsánics Eszter** és **Viktóriát**.

November 8-án esküdtek örök hűséget **Ádám Zita** és **Konieczny Walter** a kleinmüncheni plébániatemplomban.

Linz: Halottaink: Elhunyt **Bereczkei Edit** és **Décsy Anna** honfitársnők 72 éves korában. Az Ur magához szolgáltatta **Csébipogány Auréliát**. Az örök világhoz fenyveskedjék nekik.

Egyed Eszter a 73. életévében november 3-án elhunyt. Sok éven keresztül volt a Szt. Antal plébánia alkalmazásában. A plébánia híveinek osztatlan szeretete vette körül. Hűségrel teljesítette a munkáját, és a magyar ügyek iránt is élénk érdeklődést tanúsított. Tisztelettel gondolunk rá. November 7-én dr. Balogh Vince plébános temette.

BELGIUM

Keresztelés: **Brüsszel:** **Delporte Aurélia**, **Marcella** 1986 november 30-án az Egyház gyermeke lett. Örülünk szüleiével együtt.

Lige: A szentkereszttségben részesültek: **Takler Laurent**, **József** és **Maria José** Dehhez fia, **Hertsal**; — **Crahay Isabelle**, **Jean Pierre** és **Boros Pirokska** leánya, **Sprimont**. Isten áldási kísérije őket életútjukon.

Elhunytak az Urban: **Tamás Sándor** 50 éves korában, **Lige;** — **Major György** 61 évesen, **Hasselben**, **Visacki Mária** férje; — **Hee Erzsébet** 66. évében **Oosthamban**, férje **Királyi Tibor**; — **Vass Józsefné**, szül. **Smitt Anna** 68 évesen **Genkben**; — **Stefan István** 59 éves korában **Vivegnisben**, felesége **Bussemans Marie José**.

Nyugodjanak az Ur békéjében!
Danóczy József (62) hirtelen távozott: szeretteitől. Temetése **Nivellesben**, december 20-án volt. Sok barátja kísérte utolsó útjára; — **Mayer Sándor** (38) temetése december 22-én volt, megfört szülei és testvére jelenlétében; — **Balogh Géza** (62) december 31-én **Budapest**en elhunyt. **Körtvélyessy Ági** rokona. — Nyugodjanak békében!

FRANCIAORSZÁG

Keresztelők: **Pável Aurélien**, **Carpentaras**; — **Volle Audrey**, **Thierry** és **Majtényi Veronika** leánya, **Lyon**; — **Zsombok Gregory**, **Bourgoin-Jallieu**; — **Urfer Isabelle**, **Alain** és **Etelkes Aranka** leánya, **Cannes**; — **Vastico Sebastien**, **Sébastien** és **Dénes Izabella** fia, **St. Jean-de-Vedas**; — **Veuge Alexia**, **Louis-Michel** és **Kovács Marie-Hélène** leánya, **Lyon**; — **Ács Jonathán**, **Chateaufort-de-Grasse**; — **Kovács Florence**, **Lyon**.

Esküvők: **Krompaszky Olga** és **Barthes Serge**, **Fraisse-sur-Agot**; — **Filkovics Erzsébet** és **Serelart Patrick**, **St. Jean-de-Bournay**; — **Újvári László** és **Pizzi Luciana**, **Espondeilhau-Isernia**.

Elhalálozások: **Krompaszky Erzsébet**, 50 éves, **Béziers**; — **Kádár Eszter** szül. **Mia-kits**, 67 éves, **Antibes**; — **Baudoin Anna**, szül. **Tamási**, 89 éves, **Nizza**; — **Bajzok József**, 42 éves, **Lyon**; — **Vágh-Weinmann Mór**, 87 éves, **Digne**.

A NICE-MATIN így emlékezett meg a magyar festőről: „A Felső-Alpok lakói szomorúan értesültek Vágh-Weinmann Mór-ról, a Digne városi festő iskola alapítójának haláláról. Budapest egyik külvárosában született 1899. augusztus 20-án. Először 1930-ban jött Párizsba, ahol a Charpentier galériában állította ki festményeit. 1950-ben telepedett le végleg Provánszban, Vágh-Weinmann nagy tehetségű festő volt, mint ember végtelen kedves, barátságos és egyszerű. Sokakat megnyert barátjának, akik most fájdalommal búcsúznak a távozótól.”

Vágh-Weinmann Mór vallásos festőnek vallotta magát: „Ha a művészet nem Krisztus és a Jóság szolgálatában áll, akkor haszontalan”. (Bátyja Nándor, szintén vallásos festő volt, aki Daniel-Rops díszkiadású Bibliáját illusztrálta.)

A beteglátogatás a mesternél egyben múzeum látogatás is volt. Karácsony tájban mindig nosztalgiaival néztem a provánszi, esti tájban botorkáló „Betlehemek”-et. Kegyelmetlően őrzök egy rajzot, amit a mester egyik híres festménye „A szegények karácsonya” nyomán a betegágyban vetett papírra és nyomott a kezembe.

HÚSVÉTI REGÖS CSERKÉSZTÁBOR

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete örömmel hirdeti meg cserkészei számára, idej, húsvéti

TINÓDI LANTOS SEBESTYÉN CSERKÉSZTÁBORÁT

A tábor helye: **ST. GOAR**, a szép Rajna kanyarban a Loreley sziklával szemben. Időpont: **1987. ÁPRILIS 11 – 20.**

A csapatokban működő cserkészek jelentkezhetnek a csapatparancsnokok útján. A szórványban élők a kerületi parancsnokságon — Ung. Pfadfinderbund, Oberförhringer Str. 40, D-8000 München 81 Telefon (0 89) 98 26 37 - 38
M. Cs. Sz. Európai Kerülete

A legszebb emlék számomra mégis az a gyermeki hit, amellyel a végső útra készült. Hiszem, hogy hosszú és keserves vándor útja után már megtalálta a legfestőbb, „a Provánsz daltelt mezőinél is szebb országot, amelyet emberi szem még nem látott”, aminél szebet már festeni sem lehet.

Gergely atya

Halottaink: **Németh Ferenc** (75) Észak-Franciaország volt magyar lelkésze 1938 és 1960 között, papságának 50. esztendőjében. Tourcoingben december 20-i temetésén jelen voltam, valamint dr. Ruzsik Párizsból és a lillei püspökség papjai a generálvikárius vezetésével. Szombathelyi egyházmegye volt. Zalaegerszegen Mind-szenty káplánja. Tanulmányait a Budapesti Központi szemináriumban és a Nancy egyetemen végezte. Sokat tevékenykedett: 1942-ben segített a koncentrációs táborok foglyait és 1945 magyar hadifoglyait. 1956 után ellátja Rouen, Metz, Strassburg magyarjait. A munkától és az örökös támadásoktól kimerülve 1960-ban visszavonul; kitanulja a szobrászatot és visszavonultságában ebből élt. Szemináriumi éveim alatt együtt dolgoztunk az Északi Magyar Misszióban, Brüsszelbe is átjárva Ft. Molnárhoz. Nagytudású, vasszorgalmú, szívós papi élet, egyedüliségben... miként kortársáé: dr. Szalay Jeromosé, Párizsban. — Isten Vele!

HOLLANDIA

Halottaink: 1986. január 11-én, hosszú szenvedés után a betegek szentségével megerősítve, 51 éves korában a jó Isten magához hívta **Magyar Violát**, **Muray E.** feleségét. Temetése január 16-án **Velno**-ból a hezei krematóriumban volt. — 1986. január 27-én temették **Hágában Szászsnét** szül. **Rácz Erzsébet**. A Mindenható 92 éves korában hívta magához. — 1986. február 9-én, 86 éves korában elhunyt **dr. G. Vigh**, **Rotterdam**ban. Temetése február 13-án volt. — 1986. február 21-én, 51 éves korában költözött el közülünk **Horváth István**. Temetése **Utrecht**ben volt február 25-én. — 1986. július 21-én, megerősítve a betegek szentségével költözött el közülünk **Bujdosóné** szül. **Nagy Erzsébet**. Temetése a cromvoirti plébánia templomból a templom melletti temetőben volt július 24-én. — 1986. november 14-én, 49 éves korában a betegek szentségével megerősítve **Helmond**ban elhunyt **Szűcs István**. Temetése a hezei krematóriumban november 20-án volt.

Keresztelés: A kereszttség szentségében részesült 1986. október 12-én, **Kovács Mihály Dániel**, **Kovács László** és **Keller Lencke Beatrix** fia.

NÉMETORSZÁG

Születések: **Knospe Julia**, **Isabel**, **Béres Katharina** és **Knospe Detlev** hannoveri lakosok 1986. szeptember 17-én született kislánya. Isten áldása a fiatal család első gyermekének útjára.

München: **Halálozás:** **Nagy László**, 1986. október 9-én elhunyt munkahelyén, a Bayer. Rundfunknál. Halála váratlan volt. 1925. február 23-án született **Hévízen**, Szívében mindig magyar maradt. Temetése **Kaposváron** volt.

Imáinkban kérjük a jó Isten kegyelmét az elhunyt lelki üdvösségéért és kívánunk hozzátartozóinak erőt, hogy el tudják viselni ezt a nagy csapást.

OLASZORSZÁG

Nápoly: **Mattia Endrét**, **Scognaviglio Ciro** és **Tuscheck Katalin** gyermekeit 1986. szeptember 21-én keresztelték meg.

Genova: **Poggi Franco**, **Asbóth Tóthvárad** **Alexa** férje 1986. november 18-án, 55 éves korában meghalt. Isten nyugossa békében!

SVÁJC

Lausanne: A kereszttség szentségében Isten kegyelmi gyermekei és az Egyház tagjai lettek: **Genfben** 1986. december 7-én **Csánk Zoltán János William Thomas Mária**, **CS. János** és **Janet** szülők harmadik gyermeke és **Le Locleban Gondár Krisztina**, **G. Ferenc** és **Judit** első gyermeke 1986. december 28-án. — A kedves házaspároknak szívből gratulálunk, s kívánunk sok-sok kegyelmet, örömet és türelmet az isteni ajándékok elfogadásához; a kicsik pedig növekedjenek korban és kedvességben Isten és emberek előtt.

A házasság szentségét szolgáltatták ki egymásnak **Genfben**. 1986. november 22-én **Prisco Giulio** és **Kendoff Anna-Mária**. Szívvel jövő jókívánataink, Isten áldása kísérjék az új pár életét.

SVÉDORSZÁG

Kokesch Katalin, festőművésznő, született 1900. június 12-én, elhunyt **Eskede**-ben 1986. december 24-én.

Nyugodjék békében és az örök világosság fényeskedjen neki.

MEGJELENT

● **FEJŐS OTTÓ** második verseskötete

„Áttetsző fény”

címmel. Az illusztrációkat **Szaniszló Júlia** készítette. Ára: 21.— DM. Megrendelhető az **Életünk** címén.

Ötvenhat ünnepségei Párizsban

Magyar és francia zászlók az Arc de Triomphe alatt

A Franciaországi Magyar Szabadságharcos Szövetség és a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége együtt rendezte meg Párizsban az 56-os Magyar Szabadságharc 30. évfordulójának emlékünneplését.

Október 23-án este a párizsi Diadalív (Arc de Triomphe) francia katonazenekar és díszőrség közreműködésével, **Sujánszky Jenő**, a Szabadságharcos Szövetség elnöke, egyben az MHBK vezetőségi tagja, egy francia tábornokkal közösen gyűjtötte meg az Ismeretlen Katona Sírján égő „öröklángot”. A gyönyörű, piros-fehér-zöld koszorút **Németh István**, a Szövetség főtitkára és **Kiss Rezső** helyezték el az Ismeretlen Katona Sírján. A Diadalív alatt, az imára szólító kürtszó és dobpergés hangjaira a zászlótartók meghajtották zászlóikat az 56-os Magyar Szabadságharc hősi halottainak tiszteletére. Az impozáns szertartáson mintegy ezer főnyi tömeg vett részt.

Október 25-én, szombaton este zaj-

KÁDÁR LÁSZLÓ

(1927 – 1986)

„Tudjátok, hogy szerzetes vagyok!” — mondta mindenkinek, aki betegségének kezdetén arra bízta, hogy külföldön gyógykezeltesse magát. Súlyos betegségének az egri főegyházmegyéért felajánlott keresztthorozása december 20-án véget ért. 29-én délelőtt temették el az egri székesegyház kriptájába.

Az egri főegyházmegye 79. főpásztora 1927. szeptember 2-án született, **Egerben**. Az egri ciszterci gimnáziumban érettségizett. 1945-ben belépett a Ciszterci Rendbe. 1946-ban tette le az első szerzetesi fogadalmait. **Budapest**en szentelték pappá 1950. június 16-án. 1966-ig káplánként működött, amikor érseki jegyzővé és másodtitkárrá nevezték ki. 1972. február 8-án VI. Pál pápa kinevezte veszprémi segédpüspökké. 1975. január 7-én lett veszprémi megyéspüspök. Egri érsekké 1978. március 2-án nevezték ki. Püspöki jelmondatául ezt választotta: *Fidelitas in ministerio Christi* — Hűség Krisztus szolgálatában.

A történelemtanárnak készülő **Kádár László** 1950 után az egri főegyházmegye múltjával foglalkozott. Tervezett nagy műve lett volna a csak töredékében ránk maradt **Eszterházy Károly** egri érsek élete és munkássága, ami nem csupán történelmi kutatásainak volt tárgya, de főpapi eszményképe is.

Kádár László papi munkájához az erőt a szíve szerinti magányban gyűjtötte. Az imádságos élet magaslatain és a történelmi stúdiumai során szerzett látása nyomán mindig megtalálta helyét, feladatát ott, ahova az Isteni Gondviselés állította.

(Az „Új Ember” cikkéből)

lott le a Magyar Katolikus Misszió zsföltség megelt nagytermében az ünnepi emlékgűlés. A Szózat hangjai után **Ruzsik Vilmos**, a Magyar Misszió vezetője üdvözölte a nagyszámú közönséget, majd az elnök, — a francia Felszabadulási Renddel és a Becsületrend legmagasabb fokozatával kitüntetett magyarszármazású **Yves de Daruvár** adott mélyértelmű történelmi áttekintést a magyar nép hősi múltjáról és 1956 jelentőségéről. **Németh István** beszédében a most felnövő magyar ifjúságra váró hazafias feladatkört hangsúlyozta. Francia nyelven elmondott beszédében **Sujánszky Jenő** kiemelte a tényt, hogy az 56-os forradalmat nem a volt kollaboráló, majd kiábrándult marxista értelmiségiek robbantották ki, hanem a magyar nép ellenállása, amely már 1945-ben megkezdődött a szovjet elnyomással szemben.

Utolsó szónokként **Alain Griotteray**, francia parlamenti képviselő, a háború utáni szovjetellenes magyar ellenállás, illetve az 56-os szabadságharc között vont párhuzamot. Az ünnepség keretében emléktáblát nyújtottak át az 56-os budapesti harcokban elesett **Jean Pierre Pedrazzini**, francia újságíró családjának és az ünneplő közönség egyperces néma felállással róttá le háláját a francia újságíró emlékének. A megrázó emlékünneplés a francia és magyar himnusszal fejeződött be.

Párizsi tudósító

*

A 30 éves évfordulóról a francia lapok is megemlékeztek. Október 21-én a **Figaro**, 22-én a **Villages**, — később hosszú beszámolóval, 23-án a **Liberation**, 24-én a **France Soir**, 25-én a **Le Quotidien** és a **Le Parisien**, 26-án a **Le Journal de Dimanche** — többek között.

EGY MONDATBAN

■ A **Misereor** nevű nyugat-német katolikus segélyszerv 1986-ban mintegy 300 millió márkát fordított Ázsia, Afrika és Latin-Amerika népeinek megsegítésére.

■ A **Vatikáni Rádió** december 1-től az 1530 kHz-es, vagyis a 196 méteres középhullámon irányítva sugároz műsort, több nyelven, köztük magyarul is. Az új antennát, amely a középhullámú adást lehetővé tette, a nyugat-berlini AEG-cég építette egy milánói cég közreműködésével.

■ **Nicaragua** elnöke, **Daniel Ortega** engedélyezte, hogy **Teréz anya nővérei** az országban tevékenykedjenek. **Teréz anya** a múlt őszön, a Managuában tartott Országos Eucharisztikus Kongresszuson találkozott **Ortega** elnökkel.

■ **Mozambikban** még november elején elhurcoltak 3 jezsuita pátert, akikről azóta sincs semmi hír.

HIRDETÉSEK

Keresünk megvételre vagy bérbé, München, Bécs, vagy Augsburgban két vagy három szobás, összkomfortos I. emeleti, központi fűtési lakást. „Lakás” jelígre.

Badacsony mellett, préházra épített nyaraló, felül manzarddal, 400 négyzetméter szőlővel. Etadó. Ára: 2 millió forint. Hájós Csaba, H-2532 Tokod, Bányász u. 5, telefon: Tokod 44.

Budapesten, Belvárosban, különbejárattú, 3 ágyas, fürdőszobás, telefonos szoba kiadó, reggelivel együtt 50.— DM naponként 2 személyre (egyenértékű forintban fizetendő). Dr. Kimmerling, H-1053 Budapest, Magyar u. 3, telefon: 00361/374 752.

Marosvásárhelyen élő, 26 éves nő megismerkedne házasság céljából korban hozzáillő, komoly férfivel. Némétül jól beszél, postai alkalmazott. Vallásos szellemben nevelkedett. Választ a következő címre: Maria Homey, Auf dem Holte 30, 4630 Bochum 5.

Balaton legszebb helyén, 5 szobás összkomfortos, berendezett nyaraló, szőlővel eladó. Cím: dr. Vajta, A-4020 Linz, Kopernikusstr. 31, telefon: 420 632.

Megjelent

VARGA LÁSZLÓ új könyve: SZÍNIMŰVEK címen.

Az öt színdarabból kettő (Júlia, A portré) társadalmi dráma, kettő (Palimony, A váratlan vendég) vígjáték, míg 'A generális' a magyar forradalom egy napján játszódik le.

A 230 oldalas könyv ára, félkemény kötésben, postaköltséggel együtt 14.— \$. Megrendelhető, a csekk egyidejű beküldésével a szerzőnél: 141 East 33rd Street, Box 64 New York, NY 10016, USA, vagy később Püski Books-nál és más nagyobb könyvkereskedésekben. Az USA-n kívüli megrendelők a könyv árát, akár amerikai bankra kiállított csekken, vagy nemzetközi pénzes utalványos, vagy készpénzben küldjék, mivel az amerikai bankok a külföldi csekkek behajtási költségét többszörösére emelték.

MEGJELENT!

Gabriel L. Asztrik c. prépost, milánói egyetemi tanár könyve Párizsi Magyar Mesterekéről, angol nyelven a Notre Dame University „US Subcommission for the History of Universities” kiadásában, német nyelven a Verlag Josef Knecht, Frankfurt M. gondozásában. Ára: US \$ 47.—, vagy DM 98.—, Megrendelhető a kiadónál.

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségéről ismert árúinkat nemcsak Németországban, hanem Amerikában és Kanadában több tizezer honfitárs vásárolja és fogyasztja.

RENDELJEN ON IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi		32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Pusztai" szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány		22.—
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Rendeljen próbacsomagot!

Hat különféle csemegéárú összesen 2 1/2 kg csak 49.— Üzemünkben minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvétellel vagy számlára.

VIKTOR PÁL

hentes - mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

BÉLYEGGYŰJTŐK!

Minden magyar bélyeget hiányjegyze alapján szállítunk!

— Kérje ajánlatunkat! —

Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zepelinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzeinket. Postacím: TAL AG Abt. Philatelie Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

VIDEO - FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
FOTOMUNKÁK - PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

* Megjelent *
A KATOLIKUS MAGYAROK
VASÁRNAPJÁNAK 1987-ES ÉVKÖNYVE
P. Kiss Barnabás és P. Ligeti Angelus szerkesztésében.

A 352 oldalas, színes borítójú évkönyv remek tanulmányokat, elbeszéléseket és költeményeket tartalmaz a Vasárnap hasábjairól ismert íróktól és költőktől.

Ára: 7.00 US dollár, plusz postaköltség. Megrendelhető a Vasárnapnál: P. O. Box 2464, Youngstown, Ohio 44509, USA.

HIRDETÉSEK

Hivatalos órák a hirdetésekkel és az erdélyi segélyesomagokkal kapcsolatban: hétfőtől-péntekig, 14.00—17.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjenek telefonon.

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából megjelent verseskötet: **Társadalom kívül** címmel. Ára: Skr. 110.—, DM 35.— vagy US \$ 20.—, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiro Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

Művészeteket, utazást kedvelő, 33 éves, jóképű értelmiségi, — jólszituált hölgy ismeretségi keresi 40 éves korig. Sámthy Tamás H-1073 Budapest, Lenin körút 8, III. emelet 3a.

Zalaegerszeg, reumát, idegkimerültséget gyógyító, melegvízes fürdőhelyen 1987 áprilisig 6 személyes, fűtött lakás főzési lehetőségekkel, havi 10.000 (tízezer) forintért kiadó. Cím: Szalontai, H-1132 Budapest, Visegrádi utca 12, tel.: 114 719.

Hazatelepülők, vagy otthoni rokonaink ajándékozzák figyelmébe! Panorámás kilátással a Balatonra, a magyar tenger legszebb vidékén. Keszthely és Szépkilátó között, 800 méterre a strandtól, 430 négyzetméteren épült háromszintes, kandallós, 50 m² terasszal körülvett, kb. 66 %-os készültségben felépített ház sürgősen eladó Irányár 27.000 US \$ vagy ennek megfelelő valuta. A ház turizmusból való kivételre tervezett és nyári szezonban minimum 150.000 Forint bevételre alkalmas. Az eladó a vevő költségén vállalja az építkezés befejezését is, ha szükséges. Ritka alkalom! Komoly érdeklődők írjanak a következő címre: G. A., Alserstr. 65, Tür 5, A-1080 Wien.

Magyar tiltkárnoi munkára keresek újmenekült egyetemistát vagy magyarul érettségizett személyt heti kb. egy napra. „Francia Svájc” jelígre a kiadóba.

Bajtársak figyelme! Aki él még, s teheti: írjatok vagy küldjétek magyar olvasni-valót. Köszönt: Mikó Ferenc, 68 Rouffach, C.H.S.P. 21, France.

Budapesten kis kertés családház eladó. Érdeklődni lehet: D 075 44 / 88 38 telefonszámon, vagy „Budafok” jelígre.

Keresem Szabó Gézát, bankhivatalnok. Utolsó címe: Stuttgart—Memmingen. Választ a kiadóba „Keresem” jelígre.

Keresek egész Európában mechanikusokat szabadalmazott gyorsabb kerékpár gyártására. „Önállósítlak” jelígre Mission Cath. Hongroise, 42 rue Albert Thomas, F-75010 Paris.

39 éves, barna hajú, 180 cm magas, zenét és utazást kedvelő gépészmérnök, keresi korban hozzáillő hölgy ismeretségi. „Reménység” jelígre a kiadóba.

47—170—60, Jugoszláviából, magyar elvált szakember, házasság céljából megismerkedne német állampolgárságú nővel. Természet, zene, művészet. „Újév” jelígre.

Csinos, jómegjelenésű, 60 éves özvegy, jó anyagi körülmények között, német állampolgár, ismeretségi keres hozzá illő diplomás férfivel. Jelige: „Hűség”.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

„TÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayrstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	7,30
Alföldi Olaszrizling I.	5,70
Alföldi Kékfrankos I.	5,70
Abasári Rizling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,80
Badacsonyi Kéknyelű	7,20
Badacsonyi Szürkebarát	7,30
Soproni Késfrankos	6,80
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csopaki Rizling	6,80
Zöldszilváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilvápálinka	17,50
Koshler Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,60
Nagykoktatésza	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,90
Hegyes eróspaprika	4,90
Hegyes csipőspaprika	4,90
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 13,—
Gulyáskrém tubusban	1,80

— Üvegárút is szállítunk —

HIRDESEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű)	DM 5.—
Jelige portóval	DM 5.—
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	
Üzleti hirdetések soronként	DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor	DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként	DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.

Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Egész Nyugat-Európában olvassák lapunkat honfitársaink!

Hites fordítást vállal Veronika Kern, Kapellenstr. 12, 8025 Unterhaching, Telefon (0 89) 6 11 62 19.

Használja ki!

FORDÍTÁS, ASYL/NÉMETSEG, BIZTOSÍTÁS

Évtizedes tapasztalattal hiteles dipl. + műszaki + tudományos + egyéb fordítás: **legrövidebb határidővel + kedvező áron.** Asyl (Zirndorf előtt!) + németégi + jogi ügyek. Előnyös autó + élet + minden egyéb biztosítás, segély. **Önállóknak** külön programok! **LÉVAI** August, 4300 Essen, Lehnsgrund 24, Telefon 02 01 / 71 15 82.

Rupp László hites törvénytudói fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Postf. 162. 8000 München 1, Telefon: (0 89) 52 02 25.

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156. old. US \$ 10.— DM 20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 old. US \$ 17.— DM 35.—

Tollas Tibor: Forgószélben
Válogatott versek, 250 old. fűzve 30.—
vász.önkötésben 38.—

Fehérvári István: Szovjetvilág
Magyarországon 1945—1956, fűzve 35.—
keménykötésben 45.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88 D-8000 München 50, BFD címen.

FORDÍTÁS

Műszaki, tudományos és egyéb szövegek, okmányok, hitelesített fordítása magyarról/németre, kedvező áron, legrövidebb határidővel. — Ficsor László okl. mérnök, Rheinhausestr. 10, D-4130 Moers 1. Telefon (0 28 41) 3 34 72.

Újdonságok kazettán. Legszebb és legértékesebb ajándék magunk és szeretteink számára. Olcsók és nívósak — egy többszörösén kitüntetett előadóművésztől. Kérjük ingyenes bemutató kazettánkat és árlistánkat. Ajándékkazetták elküldését is vállaljuk. — Programon: Toldi, János Vitéz, Dzsungel-doktor; állatmesék, Az élet művészet (iskolásoknak), Lelki énekek, Tanuljunk imádkozni, Megjelentik a csillagok a jövődet? stb. — Címünk: Kassetten-Verlag, — Polancezky, Ancienne Rte. 5, CH-2613 Villeret, Schweiz. ☎ 039-413 464.

HAZAI HENTESÁRÚ

1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.

Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Brestyánszky: Kovács Margit (nagy képes album) 85.—
Harsányi Zsolt: Mathias Rex 50.—
Gulácsi Irén: Fekete völgyek 37.—
Pauer Gy.: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt I., II. 80.—
Krudy: Pesti nóráló 16.—
Lengyel: Kossuth Lajos öröksége 15.—
Nefzawi: Illatos kert (a szerelem kultúrája) 68.—
Németh L.: Homályból homályba I-II. 33.—
Nemeskürty: Önfia vágta sebtét 16.—
Passuth: Hétszer vágott mező 40.—
Takáts: Régi magyar nagyszonyok 21.—
Magyar szólások és közmondások 44.—
Moldova: Elhűződő szűzesség 22.—
Szilvási: A néma 39.—
Tamási Áron összes novellái I-II. 39.—
Simon István: A magyar irodalom 16.—
Világírodalmi kisenciklopédia I-II. 93.—
— Minden Krudy, Német L., Nemeskürty, Passuth, Moldova, Szilvási könyv raktáron.
Kérje katalógusunkat! Válaszkupon ellenében: Európában Sfr. 2,—, Tengerentúlról rep. postával Sfr. 6,— értékben, Kérjük mellékelni postai költségre.

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein/Schw.
☎ 0 61/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 51
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkésziség.
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40
8000 München 51.
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 30.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik. Ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légi postával DM 30.—

Lapzárta: minden hónap 15.-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postáscheckkontó München:

Konto-Nr. 606 50-893 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 799 292 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Druck: Danubia Druckerel GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt ein RUNDSCHREIBEN bei — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontra, hanem postacsekkenként kérik. Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto. Postcheckamt München, Konto-Nr. 606 50-893.

Némétül még kapható!

Közi Horváth József: „Leben und sterben von Bischof Apor”. Cím: Bitskey Gabriella, Karolinenstr. 9, D-8000 München 22.

DÍOSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar - német és német - magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon (0 21 01) 54 13 17.

ART

DÉMÉNAGEMENTS S.A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúrra — légiszállítással is — költözködés, bútorrakozás, külföldi szállítványoknál a vám elintézése

Magyarországra is szállítunk! Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk: Trans COOP, Honvéd utca 28, 7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagement S.A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vervier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

* Kedvezményes áron kapható! *

HIRDETTEM AZ I G É T!

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit. — A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta. — **Legszebb ajándék!** —

Ára: DM 20.— vagy \$ 10.— + portó.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vász. DM 32.— \$ 15.—

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vász. kötésben DM 20.— \$ 10.—

Kardinal Mindszenty: Erinnerung. 4. kiad., vász. köt. DM 40.— \$ 22.—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv DM 6.— \$ 4.—

Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vász. kötésben DM 20.— \$ 10.—

Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12.— \$ 6.—

Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető: